

MESERIAȘUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

„Tiszteld a tisztos ipart!”

Congresul general extraordinar a Uniunii generale al micilor industriasi

Duminică dim., la ora 10, a avut loc deschiderea congresului general extraordinar al Uniunii Generale a micilor industriasi, la sediul din str. Domnița Anastasia Nr. 14.

Au asistat, în afară de cei peste 200 de delegați, și d-nii: inginer I. Gigurtu, ministrul industriei și comerțului, D. R. Ioanșescu, ministrul agriculturii și domeniilor, dr. Ioan I. Ghiulea, director general al muncii, etc.

A prezidiat d. ministru Gigurtu.

D. Al. Samoil, a arătat că naționalizarea muncii, desființarea trusturilor și cartelurilor și despoliticianizarea instituțiilor cu caracter muncitoresc, sunt punctele de vedere ale Uniunii generale a micilor industriasi.

A luat apoi cuvântul d. ministru D. R. Ioanșescu, care a spus că la sate revendicările naționale se confundă cu cele profesionale. La oraș, revendicările profesionale sunt și cele naționale. Trebuie curățate orașele de parazitismul străin. Iată de ce trebuie să dați atenție programului naționalist, ca locurile ocupate de venetici să vă poată reveni vouă.

Desființarea trusturilor și cartelurilor este de interes național, pentru că aprovizionarea voastră se face de aci și tot de aci sunt spoliați.

**Problema aprovizionării cu materii
prime și a creditului meșteșugăresc
examinat de d. ministru Gigurtu.**

D. I. Gigurtu, ministrul industriei și comerțului, a spus, între altele, următoarele:

Meseriile sunt baza industriei, pentru că din micii industriasi s'a ajuns la mari industriasi. D. D. R. Ioanșescu, a văzut problema din punct de vedere social. Azi, această problemă se rezolvă prin prisma națională. Meseriașul este patron tehnician și negustor. În aceste trei posturi el intră perfect de bine în atribuțiile ministerului de industrie și comerț, care trebuie să-i poarte de grijă. Dvs. vă puteți desvolta și fără concursul Statutului, prin concursul dela om la om și al președintelui dvs. Eu vă stau la dispoziție pentru găsirea mijloacelor de ridicarea dvs. În afară de problemele fiscale vă preocupă aprovizionarea ca materii prime. La ministerul meu se discută această problemă. Ar trebui să se încheie o centrală de aprovizionare pentru care rămâne să găsim mijloacele financiare. Vă aștept intervenția.

Problema creditului meșteșugăresc trebuie iar să o discutăm împreună, căci un oficiu central cu sediul la București nu poate acorda credite pe întreaga țară. În ce privește furnitura către stat, meseriașul român fiind un bun producător, nu-i mai lipsește decât un organism serios care să-l reprezinte față de autoritate. Având acest organism, nu se poate să nu ajungă acolo unde țintim.

La sfârșitul cuvântării d-lui ministru Gigurtu, d. N. I. Nicolau, a dat citire telegramelor de omagii către M. S. Regele Carol al II-lea, d. profesor A. C. Cuza și Octavian Goga, prim ministru.

Mai vorbesc: d. Victor Dimitriu, ca reprezentant al d-lui dr. C. Dănușescu, directorul ge-

Február 28-ig meghosszabbították az adóvallomások benyújtásának határidejét

A 4 bis számú adóvallomás kitöltésének módzatai

A pénzügyminisztérium legújabb rendelkezésével február 28-ig meghosszabbította az adóvallomások benyújtásának határidejét.

Az alábbiakban ismertetjük az ugynevezett 4 bis. adóvallomási ív kitöltésének módzatait. A patenta fixa kiterjesztése után ennek az adóvallomásnak pontos kitöltése és formászerű megszerkesztése fokozott jelentőséget nyert.

Ezen az alapon ugyanis, ha az iparosnak szabályszerűen vezetett könyvei vannak, amelyeknek alapján adómérlegét és adóvallomását elkészíti, ki lehet eszközölni azt, hogy a patenta fixába kerüljenek azok is, akiket eddig speciális bizottságok évenként adóztattak meg és esetleg szinte elviselhetetlenül terhes minimális adó alá estek. Hangsúlyozzuk, hogy mindennek az alapja a szabályszerűen vezetett könyv, a jól elkészített adómérleg, a kellőképpen dokumentált törvényes levonások feltüntetése, egy szóval mindazoknak az adatoknak bizonyítása, amelyek az adózó mult esztendői valóságos jövedelmét igazolják. Az érvényben lévő szabályok szerint ugyanis az adókövetőhatóságok nem mellőzhetik a szabályszerűen vezetett könyvek figyelembevételét.

Nem annyira az adóvallomás formalitásán van tehát a hangsúly, mint a szabályszerűen vezetett könyveken és a pontosan elkészített adómérlegen. Első és legfontosabb tanácsunk tehát az, hogy az adóvallomás benyújtása előtt az iparos szakértővel vizsgálta felül könyveit, bizonyítékait, adómérlegét és pedig ne csupán egyszerű könyvelési szakértővel, hanem lehetőleg adószakértővel is, minthogy az adótörvény által megkövetelt könyvelési szabályok nem mindig azonosak a könyvvézés általános és szokásos előírásaival.

Ha az adózónak nincsenek szabályszerűen vezetett könyvei, akkor az adókövető bizottság az adótörvény szerint más eszközök igénybevételel veti ki az adóját. Ezek a módok az összehasonlítás, a becslés, a forgalom aránya stb. Mindezek azonban nem nyújtanak reális támpontokat az adótőteles jövedelem megállapításához és így az adókövető bizottságok az adót csak hozzávetőleges jövedelem alapján vehetik ki.

Az Iparos ez alkalommal nem szorítkozhatik másra, mint a 4 bis adóvallomási blanketta rovatainak magyarázatára és utbaigazításai szolgálhatunk arra nézve, hogy miképpen kell az adóvallomási ívet kitölteni.

Még csak annyit jegyzünk meg, hogy a 4

bis adóvallomási blankettát mindazoknak az iparosoknak be kell adniok, akik tavaly is speciális bizottságok elé kerültek és akiknek adóját egy éve állapították meg. Ezek az ugynevezett nagyobb kereskedelmi, vagy ipari vállalatok.

Az adóvallomás benyújtásának elmulasztása az évi adó egynegyedrésszel egyenlő bírság alá esik.

A 4 BIS ADÓVALLOMÁS ROVATAI

A 4 bis adóvallomási űrlap első oldalán van maga a tulajdonképpeni adóvallomás, annak második és belső oldala az ugynevezett „Note Desvoltatoare”. Az első oldalon előbb az általános jellegű kérdések következnek, amelyek nem igényelnek közelebbi magyarázatot.

A vallomás I. pontját tehát nem kell magyarázni. Itt fel kell tüntetni a vállalat székhelyét, ucca és házszám szerint.

E rovat kitöltése után a következő részben az alábbi kérdésekre kell megfelelni:

1. A vállalatba fektetett tőke.
2. Az összforgalom (cifra afacerilor) a legutóbbi évben, leiben. Az összforgalom végösszegének összhangban kell állni a könyvek adataival.
3. A tiszta nyereség az elmúlt évben, amennyiben az üzlet legalább három hónapig működött. Ide kell csatolni a mérleget, a nyereség és veszteség számlát.
4. Az adómentességre vagy levonásra vonatkozó rovat. Erről alább részletesen szólnunk.
5. Az üzlet működésének ideje az elmúlt évben, vagy ha az üzlet nem állott fenn az egész évben, akkor a működés megkezdésének időpontja.
6. Más megjegyzések és mellékletek felsorolása.

Egészen biztosak vagyunk abban, hogy mindazok, akik évi adózás alá esnek, rendes könyveket vezetnek, mert hiszen erre a törvény szerint is kötelezve vannak. Az üzleti könyvek adatai alapján kell tehát a fenti kérdésekre választ adni, ami nem is nehéz, mert hiszen tulajdonképpen egyszerű tényekre vonatkoznak.

Ugyanennek az oldalnak a további rovatainál:

A 4 bis adóvallomási űrlap második, belső oldalán a Note Desvoltatoare egyes rovatainak kitöltése már komplikáltabb.

A belső lap A) pontjának f) alpontjánál feltüntetett százalékszámok még a régebbi adó-

neral al Casei Centrale și d. dr. Ioan Ghiulea, director general al muncii, în numele d-lui ministru al muncii Gh. Cuza.

Reînființarea breslelor.

D. Ghiulea a declarat că ministrul muncii va reînființa breslele, va înființa cooperative românești, va da viață institutului de credit meșteșugăresc, va modifica legea pentru pregătirea

profesională, dând o nouă organizare învățământului muncitoresc. În asigurările sociale va reînființa pensia de bătrânețe, va modifica articolul referitor la plăta celor 7 zile de boală, va da o nouă îndrumare îmbunătăți dispensarele, va mări numărul serviciilor medicale, va îmbunătăți dispensarele, va mări numărul paturilor de spital, etc. Intr'un cuvânt, toate dezideratele dvs. vor fi îndeplinite.

törvények idejéből valók. Ezek szerint azon ingatlanok értékéből, amelyek a kereskedelmi vállalat irodáinak, vagy személyzetének, vagy munkásainak lakásául szolgáltak, nem öt százalékot, hanem csak három százalékot lehetett levonni amortizáció fejében az adóalapból. Az üzemek épületei után az adóalapból levonható törlesztési részlet most már nem nyolc, hanem öt százalék. Az adózó e rovat kitöltésénél feltétlenül vegye figyelembe ezeket a változásokat.

A B) pont c) alpontjának kérdésénél a kétéves követelések speciális tartaléka alapján fordított összeget kell megnevezni, amennyiben természetesen ez a tartalékalap a könyvekben szerepel. Ez a tartalékalap az öszkihelyezésnek 3—10 százaléka lehet, aszerint, hogy azt a Comisiunea Centrala Fiscală megállapítja. Az elmúlt esztendőben a Comisiunea 10 százalékbán állapította meg ezt a kvótát.

A Note Desvoltătoare különben nem más, mint egy adómérleg. Teljesen lehetetlen tehát annak pontos felállítására általános érvényű utasítást adni, a könyvelési szabályokat kell alkalmazni.

Tulajdonképen az egész adómegállapítás az adómérleg helyes összeállításától függ és az esetleges tévedések, vagy hiányosságok még az adófellebbezés sikerét is megkísérik.

Ugyancsak adóvallomást kötelesek benyújtani azok a kisiparosok is, akik már eddig a patenta fixa alapján adóztak és akiknek adókövetése három évvel ezelőtt történt, vagyis ebben az évben járt le.

Szabad-e gyűjtőperselyt üzlethelyiségben kiakasztani?

Két Oraştie-szászvárosi kereskedő érdekes jogesete.

Fehér Zoltán és Boér Árpád Oraştie-szászvárosi kereskedők, mint számos más református hívó, perselyt kértek és kaptak a helybeli református árvaházról. Ezekbe a perselyekbe naponta szökták az adományokat betenni és évente szolgáltatják be az árvaházhoz. A két kereskedő, hogy mindig kézügyben legyen a persely, valahányszor adakozni akarnak, üzlethelyiségükben helyezték el azokat.

Ez a körülmény alkalmat adott az Oraştie-szászvárosi rendőrségnek arra, hogy a két kereskedő, valamint Orbán Lajos árvaházi igazgató és Szabó Zoltán református lelkész ellen eljárást indítson a zelőbbiek ellen tiltott gyűjtésért, míg az utóbbiak ellen azért, mert a perselyek tőlük származván, nyilvánvaló a bűnpártolás és fölbujtás is.

Az ügyet előzőleg a járásbíró tárgyalta, amely ugyan bűnösöknek mondotta ki a vádlottakat, de figyelembe véve különböző enyhítő körülményeket, fejenként csak 100—100 lei pénzbüntetésre ítélte őket.

A vádlottak fellebbezésével fordultak a devai törvényszékhez, amely a minap tárgyalta le az ügyet. A tárgyaláson az árvaház gondnoka, dr. Martonossy György devai ügyvéd képviselte a vádlottakat, s azzal érvelt, hogy a perselytuladonosok nem másoktól kértek adományokat az árvaház céljaira, hanem csupán a saját jótékony ajándékaikat gyűjtötték az árvaházról, nevezetesen annak két vezetőjétől, Orbán Lajos igazgatótól és Szabó Lajos ref. lelkésztől önként kért perselyekbe, tehát nem forog fenn a tiltott gyűjtés esete. Mivel pedig az adományokat naponta teszik a perselyekbe és csak évente szolgáltatják be az árvaháznak, jogukban volt a vádlott kereskedőknek állandó tartózkodási helyükön, saját üzlethelyiségükben tartani a perselyeket.

A törvényszék magáévá tette a védő érvelését és Orbán Lajos árvaházi igazgatót, Szabó Zoltán lelkészt, valamint Fehér Zoltánt és Boér Árpádot a vád és következményei alól felmentette.

Az eset tanulsága az, hogy a jótékonkodók ne tartsák üzlethelyiségükben saját gyűjtőperselyüket.

A bőrarak leszállítását sürgették újból a cipésziparosok

Azokkal a hírekkel kapcsolatban, melyek szerint a belföldi bőrgyárak talpkartellje felbomlott, mert a termelési kvóták megállapításának kérdésében áthidalhatatlan ellentétek merültek fel, a cipésziparosok ismét felvették a harcot a részükre szükséges anyagok olcsóbátételéért.

A napokban népes küldöttség kereste fel Ion Gigurtu iparügyi minisztert és kérte, hogy szállítsák le a felsőbőr és a talp árát. A lábbeli ipar képviselői azt is kérték, hogy a kormány

cökkentse a külföldről behozott bőrárak vámját. Végül annak a kívánságának adott kifejezést a küldöttség, hogy a miniszterium szerezzen érvényt annak az 1929. évbéli rendeletnek, amely kötelezővé teszi a bőrkereskedelemben, hogy a bőrarak árát sulyra, vagy felületre állapítsák meg, ne pedig darabszámmra.

Gigurtu miniszter megígérte, hogy tanulmányozni fogja a lábbeliipar által előterjesztett kéréseket.

A tavalyi házadónak az idei adózási évre való átvitele

A pénzügyminisztérium 355049—1937. számú rendeletével részletes utasítást adott a pénzügyigazgatóságoknak és adóhivataloknak az ingatlanadó átvitele ügyében. Ismeretes ugyanis, hogy az 1937. október 5-én kelt Decret Lege szerint a 1933—1937. adózási periódusra megállapított mezőgazdasági és városi ingatlanok jövedelmi adóját át kell vinni a következő, 1938—1939-es adózási évre.

Mint ahogy néhány pénzügyigazgatóság azzal a kérelemmel fordult a pénzügyminiszterhez, hogy az átvételi munkálatok végrehajtása céljából bocsásson rendelkezésére új adókönyv nyomtatványokat, ugynevezett matricolekat, a miniszter körrendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a jelenleg meglévő nyomtatványok a jövő évre is felhasználhatók tehát az 1933—1937. évi periódusra megállapított adókönyveket kell az idei adózási évben is felhasználni.

A zavar elkerülése céljából, hogy az idei adózási évben előírt jövedelmeket és adókat meg lehessen különböztetni az előző évek megfelelő adataitól, a miniszter utasította az adminisztrációs közvegeket, hogy ezeket az adatokat más színű tentával írják be, mint amilyennel a régi adók el voltak könyvelve.

A miniszter úgy véli, hogy a régi könyveléseket fekete tintával végezték és ezért az idei jövedelmeket és adókat zöld, vagy vörös tentával kell előírni. Megtörténhetett azonban, hogy egyes adóhivatalok az adókönyveket vörös tentával írták a múltban, ebben az esetben a mostani adatokat fekete, vagy zöld tentával való könyvelésen lehet könnyen és áttekinthetően nyilvántartani az adózó helyzetét.

Előfordulhat az az eset is, hogy a sok bejegyzés miatt már nem lehetne az idén az elő-

írás céljaira ugyanazokat a rovatokat felhasználni, amelyekbe a múltban könyveltek, ilyenkor az adóiv végéhez tartaléklapokat kell ragasztani és ezeket a lapokat kell rovatozni, a régi számokat kell azonban használni a rovatok megszámozásánál, hogy könnyen megállapítható legyen az, hogy milyen rovatból történt az áthozatal.

Hasonlóképpen a régi rendszámot kell feltüntetni azokon a külön íveken is, ahol az adózó 1938—39. évi adóját előírják úgy, hogy a régi és az új most felfektetett ívek között az összefüggés könnyen ellenőrizhető legyen.

A jövedelem, amely az említett Decret Lege alapján az 1938—39. évre előírandó, csak az lehet, amelyet az 1933—37. adózási periódusra megállapítottak, vagy amelyet új megadóztatás esetében az adókövető hatóságok, vagy a kincstári szervek a rendes adózási perióduson kívül jogerősen állapítanak meg.

A miniszter utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy erről a rendeletről azonnal értesítsék az illetékes adóhivatalokat és intézkedjenek aziránt, hogy az ingatlanadókat a lehető leggyorsabban átvigyük az idei adózási évre.

A miniszter arról is értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a kereskedelmi és professzionális, valamint a minimális adókra vonatkozó formulárekra nézve is úgy kell eljárni, mint az ingatlanadónál. Új formulárekát a miniszter csak akkor küld, ha kiegészítésképpen van erre szükség, egyébként az 1938—39. adózási évre megállapított jövedelmeket és adókat a régi anyakönyvi lapokon, de különböző színű tintával kell elkönyvelni. A miniszter értesíti továbbá a pénzügyigazgatóságokat, hogy az ugynevezett „rol”-ok nyomtatványait még január hó folyamán megküldi.

Veszélyes iparágak.

Az ipari egészségügyi bizottság legutóbbi ülésén II. osztályú veszélyes iparágak (industria insalubră) minősítette azokat az üzemeket, ahol építkezési anyagot árusítanak, (ahol azonban meszet nem égetnek). III. osztályú veszélyességű üzemnek minősítették a vászonfestő műhelyeket és gyárakat, a kelmefestőket, valamint a fadobozgyárakat (gyógyszerészeti gyártmányok, kandirozott cukor és különböző zsiradékok számára).

NYILTTER.

Az alább közölt kétes értékű humorért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Ketten vitatkoznak, egyszerre csak az egyik így szól:

— Különben is hallgasson, mert maga egy fogadott gyerek.

— De kérem, hogy mondhat ilyet, nekem törvényes apám és anyám van.

— Igen, de mielőtt megszületett, az apja és az anyja fogadott.

— Mibe fogadtak?

— Az apja azt mondta, hogy maga hülye lesz, az anyja azt mondta, hogy nem lesz hülye és az apja nyert.

TRAGIKUS PERC.

Párbeszéd a kávéházban:

— Tíz éve vagyok nós és ez idő alatt csak egyetlen kellemetlen percem volt.

— Mégpedig?

— Mikor megtudtam, hogy milyen komplikált egy válóper.

Nyolc és félmillió kiló sulyu élőállat került levágásra 1937-ben a Timişoara-temesvári vágóhídon.

Az elmúlt esztendőben 107.131 háziállatot vágtak le a Timişoara-temesvári vágóhídon. Levágásra került: 48 bika, 2112 ökör, 3283 tehén, 184 két éven alóli tinó, 288 két éven alóli üsző, 10.925 borjú, 213 bivaly, 4499 juh, 23.008 bárány, 22 kecske 61.447 disznó, 808 malac és 214 ló.

Ezeknek a husa 8.688.566 kiló sulyu volt. A város százezer főnyi lakosságának minden egyesére átlag évi nyolcvanhat kiló hus jutott. Ha azonban azt vesszük tekintetbe, hogy a csecsemők nem esznek húst, a gyermekek keveset, sok ember vegetáriánus, rengeteg embernek pedig nem futja husra, akkor elmondhatjuk, hogy a hussal táplálkozó emberek hozzávetőlegesen kétszáz, sőt kétszázötven kiló húst is elfogyasztottak személyenként tavaly.

Disznóhúsból 6.267.594 kiló került a vágóhídról a hentesüzleteken keresztül a fogyasztókhoz.

Tizenkét kérdés az értelmiségi foglalkozások romanizálására

A hazai értelmiségi foglalkozásuak egyesületének szövetsége újabb mozgalmat indított az értelmiségi foglalkozások romanizálása érdekében.

Minthogy ez a szövetség 17 különböző egyesületet foglal magában, ennél fogva alapos tanulmány tárgyává teszi a romanizálás feladatát.

Ebből a célból a szövetség főtákará körlevélben fordult ezekhez az egyesületekhez, kérdőíveket intézett hozzájuk, amelynek alapján a további tevékenységét folytassa. A kérdőívek beérkezése után fognak tanácskozni olyan törvényjavaslat elkészítése felett, amely az összes értelmiségi foglalkozások romanizálását tűzte ki feladatául.

Íme azok a kérdések, amelyeket a különböző egyesületekhez intéztek és amelyekre válaszokat kértek:

1. Milyen intézkedést tart szükségesnek azonnal az egyesületet érintő foglalkozási ág normalizálására? (orvos, ügyvéd, mérnök, magántisztviselő, stb., stb.)

2. Ne nevezzenek-e ki többé senkit, aki nem román és meddig?

3. Mindez bizonyos arányszám elérésére, vagy pedig a numerus nullusra törekedjék?

4. Milyen foglalkozási ágban alkalmazzák a numerus nullust?

5. Alkalmazzák-e ezt a szabad foglalkozásban is?

6. Mit lehet mindezekben a kérdésekben megvalósítani közigazgatási uton és mit törvényhozási uton?

7. Milyen törvényeket gondol szükségesnek az egyes foglalkozási ágak romanizálására?

8. Elegendő román származásu elem van-e az idegenek helyettesítésére?

9. Hogyha nincs elegendő, miként tartja lehetségesnek a románok helyettesítését?

10. Milyen megoldást javasol azokkal a zsidókkal szemben, akik az állampolgársági revízió után megmaradnak jogaikban?

11. Milyen intézkedést javasol a keresztény kisebbségi értelmiséggel szemben?

12. Szükségesnek tartja-e, hogy külön állami szerv tanulmányozza mindezeket a kérdéseket?

FELREÉRTETT PROGRAM.

Mandulákhoz új háztartási alkalmazott lép be. Manduláné az első reggel instruílja a lányt.

— Szóval kitakarít, megöntözi a virágokat, felvikszeli a szobákat, elviszi a gyereket az iskolába, hazajön, lemegy a csarnokba, bevásárol, főz, azután elmegy a gyerekért...

— Bocsnát — vég közbé az új háztartási alkalmazott —, ez a délelőtti dolgom, vagy pedig az ötéves program?

Még nincs döntés a folyó negyedévi importkvóták felosztására nézve

A folyó évnegyedévi importkvóták felosztása ügyében eddig semmi pozitív intézkedés nem történt. Az Ugir értesítése szerint a deviza diszponibilitás 5 milliárd lei körül ingadozik, azonban a kontingens behozatali országok szerint megállapítva még nem lett. Eddigi számítások szerint egész kvóták a következő országokból lesznek engedélyezhetők: Ausztria, Olaszország, Jugoszlávia, Bulgária, Törökország, Magyarország, Svájc és Görögország, míg a többi országokra csak többé kevésbé redukált kvóták lesznek adhatók.

Visszaállítják a kompenzációs rendszert.

Bucureştiből jelentik: A Cuvântul szerint az ipar és kereskedelmi minisztérium döntése értelmében visszaállítják a kompenzációs rendszert és legfeljebb 15 millió kompenzációs ügyleteket engednek lebonyolítani hatékony ellenőrzés mellett, annak megállapítása érdekében, hogy az exportőrök tényleg kivitt eszközöket és hogy az importőrök közvetlen behozatalt végeznek a nem bocsátják áruba behozatali engedélyeiket.

Nem szabad az iparvállalatok foglalkoztatottságára vonatkozó adatokat nyilvánosságra hozni

A Cluj-kolozsvári iparfelügyelőségi kerület az iparügyi minisztérium 90369—938. számú rendelkezése alapján felhívja a kerületében működő iparvállalatokat, hogy az alábbi eseteket, illetve adatokat azonnal jelentsék be:

Az üzem leállítását és annak okait, a részleges munkáselbocsátást és annak okait, a

nyersanyagokkal való ellátás menetét, valamint az eladások és készletek változatait.

A fentiekre vonatkozó adatoknak az iparfelügyelőséggel való közlés előtti nyilvánosságra hozatala szigorú büntetést fog maga után vonni.

A semmitőszék döntése szerint a vevő nem tarthat igényt az ingatlant terhelő adósságok konverziójára

A semmitőszék most döntött abban a kérdésben, hogy az ingatlantulajdonos, aki a konverziós törvény életbeléptetése előtt szerezte ingatlant, jogot tarthat-e az ingatlant terhelő ama tartozások konverziójára, melyeket még a volt ingatlantulajdonos vett fel 1931. decembere előtt. A semmitőszék két ízben foglalkozott az ügygel és mivel döntésre jutni nem tudott, a

kérdést a semmitőszék egyesített tanácsa elé utalták, amely kimondotta, hogy mivel az ingatlantulajdonos tulajdonképpen nem tekinthető adósnak, a konverziós törvény pedig nem az ingatlant, hanem az adóst védi, a vevő nem igényelheti az eladó által felvett tartozások konverziójának kedvezményét.

Hogyan kell igazolni a kisiparos jelleget, hogy az iparos mentesüljön a forgalmi adó alól

A chisineui tábla érdekes elvi döntése

A pénzügyi hatóságok jegyzőkönyvet vettek fel egy iparos ellen, mert nem vezetett forgalmi adókönyvet. A határozat ellen az iparos fellebbezéssel élt a lapusnai törvényszékhez és arra hivatkozott, hogy kisipart üz, egyben pedig tanukkal igyekezett igazolni, hogy üzemében nem alkalmaz munkásokat és nincs gépe.

Előadta azt is, hogy foglalkozására való tekintettel, mint kézműiparos a törvény szövege értelmében mentes a forgalmiadó alól.

A törvényszék a fellebbezést elutasította azaz az indokolással, hogy a fellebbező nem igazolta azt, hogy tagja valamely szakmai testületnek és hogy tényleg nem dolgozik több munkással, mint azt a forgalmiadó-törvény 9. szakasza előírja.

A határozat ellen az iparos felülvizsgálatot élt a forgalmiadó-törvény 4. és 9. szakaszainak helytelen magyarázata a törvénysértés címen.

A tábla a felülvizsgálati kérelmet elutasította, mert a forgalmiadó-törvény 9. szakasza szerint azon iparosok műhelyei mentesek a forgalmiadó fizetése alól, akik igazolják, hogy sem hétnél több munkást, nem alkalmaznak, sem pedig öt lóerőnél nagyobb energiájú gépet nem foglalkoztatnak üzemükben.

Ezeket a tényeket azonban nem tanukkal, hanem hatósági bizonyítványokkal kell igazolni. Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálatot kérő mindezeket tanukkal akarta igazolni, a törvényszék helyesen utasította el a felülvizsgálatot és hagyta jóvá az elsőfokú határozatot. Így tehát a kisiparos a törvényben foglalt feltételeket hatósági bizonyítvánnyal kell igazolja, hogy mentesülhessen a forgalmiadó alól. A chisineui tábla II. tagozatának Fisc. 183—1936. szám alatt hozott ítélete.

A Timişoara-temesvári iparkamara új vezetőségének két tagja lemondott.

A napokban iktatták be a Timişoara-temesvári kereskedelmi és iparkamara új időközi bizottságát. Az új vezetőség két tagja most bejelentette lemondását. Cinghita Cornel mérnök levélben közölte, hogy hivatali elfoglaltsága nem teszi lehetővé közreműködését a kamara vezetésében. A másik vezetőségi tag, Rafiroiu Remus mérnök azért mondott le, mert az aradi kereskedelmi- és iparkamara is beválasztotta vezetőségébe s ő ezt a vezetőségi tagságot tartja meg.

ALAPOS INDOK.

Blazevde ur mondja a barátjának:

— Öregem, elválok a feleségetől.

— Miért?

— Mert egy fejjel magasabb, mint én.

— Ez igazán nem valóok.

— Ne beszélj! Látnád te azt a fejet!

Változás a Timişoara-temesvári munkaügyi felügyelőségénél

A munkaügyi miniszter Hanes Traian Timişoara-temesvári munkaügyi felügyelő, aki Botez munkaügyi vezérfelügyelő oldalán hosszú éveken keresztül teljesített szolgálatot, szolgálati érdekből Oradea-Nagyváradra helyezte át és az ottani munkaügyi felügyelőség vezetésével bízza meg. Az eddigi Oradea-nagyvárad munkafelügyelő, Mudura Ioan, Timişoara-Temesvárra került és átvette Hanes Traian felügyelő eddigi munkakörét.

Kötelező lesz a borbélyüzletek vasárnapi nyitvatartása

A Biruinţa című lap úgy értesül, hogy a munkaügyi minisztérium közelebről intézkedést ad ki s ebben a borbély és fodrászüzleteket egészségügyi intézményekké nyilvánítja s az egészségügyi szervek ellenőrzése alá vonja. A borbély és fodrászüzleteket

vasárnap is kötelezően nyitva kell tartani s ehelyett az alkalmazottak a hét valamelyik napján kapnak felváltva szabadságot.

MONTE CARLO.

— Tizenkét napja vagyok itt és már kétszáz-ezer frankot vesztettem.

— Ma este is játszik?

— Hova gondol? A tizenharmadik napon? Ez bizonyára pecchént jelent.

Csökkentik a fakivitel keretét

A belföldi fapiac még mindig csendes, szakmai körökben meglepéssel fogadták a nemzetközi kiviteli keret 5 százalékkal történt mérséklését. Általában bizakodással tekintenek a helyzet további alakulása elé, bár a belföldi piacon kétségtelenül tapasztalható lesz a fővárosi építkezések várható megcsappanása. Az ország területén az építkezések előreláthatólag az eddigi színvonalon maradnak továbbra is.

A bélyegek és kincslári értékek becserélése

A pénzügyminiszter részletes utasítást adott ki a bélyegek és kincslári értékek becserélésére vonatkozóan, amely utasítás 1933 január 1-én lépett életbe. Az utasítás szerint csak olyan bélyegeket és értékeket (váltókat, bélyeges ilyek, idézők stb.) vesznek át becserélés végett, amelyek nem voltak érvénytelenítve, amelyeknek értékét hivatalosan megállapították, amelyek nincsenek átírva, törölve, vegyi anyagokkal való mosás nem lázlik rajtuk, nem voltak olyan helyen felragasztva, ahol törölések vagy radírozások vehetők észre, teljesen épek, stb. Az utasítás egészen részletesen állapítja meg az átveendő értékek ellenőrzését, a becserélés iránti kérelem formalitásait, a becserélés módjait, szabályokat tartalmaz továbbá a visszaélések megtorlására és megjelöli a becserélésre hivatott hatóságokat is. Ez az intézkedés arra vonatkozik, amikor az új bélyegek, vagy értékek kibocsátásával kapcsolatban az érdekeltek fél a birtokában lévő régi és még fel nem használt bélyegeket akarja ujakra becserélni.

SZEP EREDMENY.

Arisztid egyik barátja így hengegett a klubban:
— Kélek szépen, a fiam csak két éve fut és máris futóbajnok.

— Hm, kélek — bólogatott Arisztid, — két éve fut? Akkor már nagyon messze lehet.

A Braşov-brassói román iparosok gyűlése.

A „Nemzeti alapon álló képesített iparosok” Braşov-brassói tagozata vasárnap ülést tartott a tanácsház nagytermében. Az ülésen megjelentek a munkügyi, valamint a társadalombiztosító hatóságok helyi vezetői is. A gyűlésen résztvevő iparosok felszólalásaikban leszegtek, hogy a tagozat nem akar politikát csinálni és egyetlen célja, hogy a román elemet megfelelő helyre juttassa a hazai iparosság között.

Ezek után megválasztották a vezetőséget. Elnök: Marinescu Jean mérnök, alelnökök: Teodor Popa és Ioan Neamţu, valamint egy 10 tagú vezetőség.

A KIS SZORGALMAS.

— Hallom, Londonban nyaraltál. Megtanultál legalább angolul?

— Hogyne. Nagyon szép előhaladást tettem egy angol gyárosnál.

Munkáskantin és munkásfürdő a Timişoara-temesvári első kerületi tanoncotthonban.

Február elsejével a Timişoara-temesvári első kerületi tanoncotthon palotájában munkáskantin nyílt meg. Itt hétköznaponként kétfogásos ebédet tiz leiert, ünnepnapokon pedig háromfogásos ebédet 12 leiert szolgáltatnak ki a munkásoknak. Azon munkások és hivatalnokok, akik részt akarnak venni az étkezésen, jelentsék be igényüket huszonnégy órával előbb, hogy a kantin tudomásul bírjon a résztvevők számáról. Néhány nap múlva ugyanezen épületben megnyílik a munkásfürdő is, kétszer hetenként férfiak, egyszer hetenként nők számára. Egyszeri fürdés ára öt lei lesz.

Az ipari szesz forgalomból való kivonását kéri a Szőlőtermelő Szindikátusok Szövetsége.

A szőlőtermelő szindikátusok szövetsége emlékirattal fordult a földművelésügyi minisztériumhoz és a szövetkezeti minisztériumhoz. Az emlékiratban a következőket kéri a kormánytól: Nyujtsa a kormány olcsó zöldhitelt a szőlőtermelőknek. Engedje meg a kormány kétszáz vagon részgálé behozatalát a szőlőtermelő szindikátusok szövetségének címére. A szőlőtermelők ellen elrendelt végrehajtásokat függesszék fel a konverziós törvény alapján. A forvasztásból vonják ki azonnal az ipari szeszt. Létesítsen a kormány megfelelő alapot a szőlőtermelés felélesztésére. Késítse a földművelésügyi minisztérium el a közvetlenül termő szőlők kimutatását és állapítsa meg a legcélszerűbb termelési lehetőségeket a szőlőkre. Értesüléseink szerint a szőlőtermelő szindikátusok szövetségének emlékiratát már tanulmányozzák a földművelésügyi minisztériumban, dönteni azonban később fognak.

Vita a Timişoara-temesvári tanonciskola fenntartása körül

Timişoara-Temesvár városa és a minisztérium között évek óta folyik a vita arról, hogy melyikük tartsa fenn a tanonciskolát. A város ezt a terhet igyekszik magáról elhárítani és emiatt úgy az előző, mind pedig a mostani tanévben is csak kéccsel nyílt meg a tanonciskola. Timişoara-nál közel három ezer iparos tanonc van, akiknek tanítása elsőrendű érdek. Ha nem végzik el az iskolát és nem teszik le a szükséges vizsgákat, akkor nehézségeik támadnak a segédi minősítés körül. De magának a városnak is érdeke, hogy képzett, iskolázott iparosai legyenek.

Mivel nincs kilátás arra, hogy a minisztérium a tanonciskolák fenntartására vonatkozó álláspontját megváltoztassa, a város kötelessége az iskolák dologi és személyi kiadásairól, a tanérok fizetéséről gondoskodni. A város pénzügyi osztálya most kezd meg az új költségvetés összeállítására vonatkozó munkálatait. Feltétlenül kívánatos, hogy a város a tanonciskolák fenntartására szükséges összeget állítsa be az új költségvetésbe és ezzel a tanoncképzés zavartalan menetét és eredményességét biztosítsa.

Új vezetőséget választottak az Oradea-nagyváradai férfiszabók

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg rendes évi közgyűlést az Oradea-nagyváradai férfiszabó iparosok csoportja.

Nógrádi József elnök megnyitójában röviden ismerteti a tárgysorozatot és kéri a megjelenteket, hogy kellő figyelemmel kísérjék a beszámolókat, hogy mindenki megtehesse az észrevételeit, mert komoly munkaprogramot dolgoztak ki, melynek keresztülvitelére minden férfiszabó támogatására szükség van.

Bobita elnök beszámolt a vezetőség múlt évi munkájáról. Friedmann Dezső ismertette azokat a tervezeteket, amelyeknek a keresztül vitele létezik az oradeai férfiszabó iparnak és kérte, hogy a jövő vezetőségét olyanformán állítsák össze, hogy az a tervbevet munkálatok elvégzésére alkalmas is legyen.

A jelentéseket a közgyűlés tudomásul veszi és megadja a vezetőségnek a felmentvényt és felkéri Darabont Iuliu, mint korelnököt a választás levezetésére.

Darabont határozatos beszédében ismertette a szervezkedés szükségességét és nagyon helyeselte a már kidolgozott munkatervét. Egyben kérte a köz-

gyűlést, hogy ne úgy, mint a múltban, hanem a legnagyobb egyetértéssel igyekezzenek támogatni a vezetőség munkáját, mert ma, amikor nap, mint nap különböző nehézségekbe ütközik az ipar gyakorlása, csak egységes erővel számíthatunk eredményes munkára.

Ezután 5 tagú jelölő-bizottságot választottak, amely a következőket jelölte a vezetőségbe:

Örökös elnök: Darabont Iuliu,
Elnökök: Bobitan Mihai, Nógrádi József.
Alelnökök: Schwartz Emanuel, Gerhardt László,
Titkár: Friedmann Dezső.
Jegyző: Kovács Antal,
Pénztáros: Glück Sámuel.
Választmány: Erdei Gavril, Misenberg Miklós,
Nagy Ernő, Mágari Lajos, Szűcs László, Czitrom Dezső, Horbátz József, Weiss Sándor, Blau Antal, Glück Lipót, Hackmayer Ignác.

Ellenőrök: Tóbiás József, Németh Andor.
Szervező bizottság: Szalai Dezső, ifj. Nagy P. István, Ohlmacher Béla, Varga Lajos, Engler Ferenc, Bacsó János, Nagy Ernő, Gáll Antal.

Szakmai vitaest rendező: Gerhardt László.
A közgyűlés est a névsort egyhangúlag megszavazta.

Nagyarányu zsir- és szalonnakivitel Németországba

Országunk és Németország között érvényben levő kereskedelmi szerződés szerint, Románia az 1938. év folyamán 200 vagon zsirt és 100 vagon szalonnát exportálhat Németországba. A Külkereskedelmi Intézet vezetősége a Németországba irányuló szalonna- és zsirexport ügyében értekezletre hívta össze az exportöröket, a melyen megállapították azt a prémiumot, a melyet az állam fizet a Németországba irányuló szalonna- és zsirexport után. Az értekezlet határozata értelmében a németországi zsir- és szalonnaexportot azok a cégek bonyolítják le, amelyek jelenleg Csehszlovákiába is exportálnak.

Tekintve, hogy országunk megfelelő zsir-

és szalonnakészlettel rendelkezik, a fenti németországi tételek leszállítása előreláthatólag a téli és tavaszi hónapok folyamán megtörténik. Az export lebonyolítása ügyében a romániai exportörök már tárgyalásokat is kezdték az illetékes német hatóságokkal.

Információink szerint a közeljövőben intenzív borexport indul meg Németországba. A román-német egyezmény ugyanis 2 millió márkát (cca 80 millió lei) értékű román bor kivitelét engedélyezi Németországba évente. A Külkereskedelmi Intézet a bormintákat már kiküldte országunk németországi kereskedelmi attaséjának.

Ingyen román nyelvtanfolyamot rendez a Satumare-szatmári cipész szindikátus

Ingatlan vásárolnak a cipészek.

A Satumare-szatmári cipésziparosok szindikátusa vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlést a munkakamara könyvtártermében. A közgyűlésen 39 cipészmeister vett részt. Görbe Ferenc elnök rövid megnyitó beszédében foglalkozott a szindikátus időszerű kérdéseivel. Rámutatott, hogy a szindikátus a rossz gazdasági viszonyok és a tagok közömbössége miatt, nem fejthet ki elég tevékenységet.

— A tagok érdekeltsége azzal magyarázható — mondotta, — hogy az egyesület jelenleg még nem tud tagjai részére nagyobb segítséget nyújtani. Csak, ha minden tag pontosan fizeti a tagdíját és a rendezett mulatságok sikerét minden erejével igyekszik előmozdítani, tudunk eredményes munkát kifejtteni.

Sustyák Bálint és Grünfeld Mór számvizsgálók jelentését Mózes Hermann pénztárnok ismertette.

Borbusz Szilárd jegyző titkári jelentését olvasta fel a közgyűlésen. Ismertette a jelenlegi elnökség évi működését és felszólította a tagokat, hogy támogassák az elnökséget. Azt ajánlotta, hogy a szindikátusi vagyont gyarapítsák és vegyenek valami értékesebb ingatlant.

Az 1938. évi költségelőirányzat elfogadása után a közgyűlés tea-estély rendezéssel bízta meg Csigi Endre vigalmi bizottsági elnököt. A tea-estélyt a jövő hónap végén rendezik meg.

Ezenkívül nagyjelentőségű határozatot hozott a közgyűlés. Egyértelműleg elhatározták, hogy a jövőben minden évben ingyenes román nyelvtanfolyamot rendeznek az állam nyelvét nem ismerő cipészek számára.

A közgyűlés Görbe Ferenc zárószavaival ért véget.

Beiktatták a Cluj-kolozsvári iparkamara interimár bizottságát

A Cluj-kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara interimár bizottságát január 28-án iktatták be. Dr. Puscariu törvényszéki tanácselnök megemlékezésében felolvasta a kinevezettek névsorát és üdvözölte az interimár bizottság tagjait. Ezután az interimár bizottság tagjai letették az esküt. A régi vezetőség nevében ing. Eugen Munteanu alelnök üdvözölte az új vezetőséget. Ennek nevében dr. Ioan Munteanu elnök köszöntötte meg az üdvözlést, majd röviden programot adott. Dr. Muica főtitkár a kamara tisztikara nevében üdvözölte az új vezetőséget.

A beiktatás után az új vezetőség megtartotta alakuló ülését, amelyen elnökké egyhangúlag dr. Munteanu Ioan, alelnökké Dumitru Dobrota kereskedőt választották meg.

ÖSZINTE VALASZ.

Köcsögekhez új család állt be. Két nap múlva azt kérde tőle a nagysága:

— Mondja, Mari, tulajdonképpen miért jött maga el az előbbi helyéről?

— Azért, — feleli Mari — mert nem tudtam, hogy itt rosszabb dolgom lesz.

1938. április 29-től május 9-ig lesz a Budapesti Nemzetközi Vásár

A legközelebbi Budapesti Nemzetközi Vásárt 1938. április 29-től május 9-ig rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Gyáriparosok Országos Egyesülete, Budapest székesfőváros közreműködésével és az összes illetékes hatóságok és érdekeltek támogatásával.

A Dermata már nem veszi át a Cluj-kolozsvári szövetséget börtént.

A Dermata és a Cluj-kolozsvári Nyersbőr-szövetség közötti megállapodás, mely szerint a bőrgyár a szövetséget által gyűjtött nyersbőrt teljes mennyiségben napi áron átveszi, január elsejével megszűnt, illetve nem került meghosszabbításra. A szövetséget az időponttól kezdve készletének nagy részét kisiparosoknál értékesíti, míg a fennmaradó részt beszállva leraktározza. A szövetséget ezen üzleti tevékenységét a Cluj-kolozsvári Transilvania pénzügyintézet finanszírozza a szövetséget igazgatósági tagjainak garanciájával.

AMERIKAI NAPIRIR.

Bill Hagen csikagói gangster az uccán 48 revolverlővést adott le a rendőrfőnök autójára. Hagenet közszeszborítáért 10 dollár pénzbüntetésre ítélték és kötelezték, hogy a revolverére 48 óráig belől hangfogót szereljen.

A felment kontingentálási illeték nem alkalmazható a már utban lévő küldeményekre

Abban a kérdésben, hogy a felment kontingentálási illeték alkalmazható-e visszamenőleg a már utban lévő küldeményekre, elvi jelentőségű döntést hozott a fővárosi törvényszék. Salzberger és Gromen bucurestli cég korábban importengedélyt kapott 53.000 kgr. fayance lap Bécsből való behozatalára. Mialatt az áru utban volt, 1936. május 5-én királyi rendelettel a fayance lapok kontingentálási illetékét 0.60 leiról 9 leire emelték kgr.-ként. A giurgiu-i vámhivatal a 60 banis illetéket szedte be, később azonban követelte a 8 le 40 banis differenciát és mivel a cég ezt megfizetni nem volt hajlandó, zárlat alá vette a cég vagyonát. Az ügyben a törvényszék kimondotta, hogy a kontingentálási illeték ellenőrzését jelent az import illeték kiadásáért és így az az illeték szedhető csak be, amely a kontingentálási engedély kiadásának idejében érvényben volt. A törvényszék a zárlatot feloldotta.

Felbomlott a talpkartell, estek a talpárak

Hetelig tartó lanyhaság után a nyersbőrplacon az árak ismét szilárduló tendenciát mutatnak. A nyersbőrárak szilárdulása ellenére a talpárak január második felében estek, ami a talpbőrkartell felbomlásával magyarázható.

A talpbőrgyárosok ugyanis az egyezmény megszüntetése után ismét szabadkezet nyertek eladásuk eszközésére és így a verseny a gyárak között megindult. A talpbőrárak esése átlag tíz százalékot tesz ki.

A talpbőrgyárosok egyezményének visszaállítására kísérletek folynak, azonban aligha le-

het szó az egyezmény visszaállításáról.

Amint értesülünk, a nyersbőrkereskedők szindikátusának megalapítása nehézségekbe ütközik. A szindikátus alapszabálytervezetével kapcsolatban több nyersbőrkereskedő módosító javaslatot tett, egyes nyersbőrkereskedők pedig a talpkartell felbomlása után már nem tartják égetően szükségesnek a nyersbőrkereskedők szindikátusának megalakítását. A nehézségek ellenére a tárgyalások a nyersbőrkereskedők országos szindikátusának megalakítására még nem szakadtak meg.

Szigoruan ellenőrzik a számlabélyegeket helyes alkalmazását

A pénzügyminiszter, mint 323013—937. számú körrendeletében közli, arról értesült, hogy sok esetben a vállalatok már használt számlabélyegeket alkalmaznak újra okmányaikban. A bélyegeknél címerrel ellátott részén kitörlik az érvénytelenítést és a régi bélyegeket használják fel, mint eredetieket.

Taként arra, hogy a számlabélyegeket ellenőrzési sorsszámokkal vannak ellátva, tehát az ilyen családi kísérlet primitív és könnyen ellenőrizhető, ebből az következik, hogy csakis olyan esetekben lehetett ilyen visszaélések elkövetni, amikor az ellenőrök nem tanúsítottak elegendő óberséget.

Miután pedig a hasonló csalások lényegesen megkároztatják az államot, komolyan figyelemzteti a miniszter az előrendelt szerveket, hogy a legnagyobb szigorúsággal akadályozzák meg a visszaéléseket. Haladéktalanul rendelkez el a detaillista kereskedők és iparosok ellenőrzését és minden rendelkezésre álló ellenőrt használjanak fel erre a célra. Az általános felülvizsgálat alkalmával állapítsák meg a számlák kibocsátójának nevét és az alkalmazott bélyeg széria számát. Mindenről készítsenek kimutatást.

Ezzel az ellenőrző kimutatással menjenek el azután a számlák kibocsátójának székhelyére, hasonlítsák össze az összes adatokat és állapítsák meg, hogy a számlák cotorjein alkalmazott bélyegrészek ugyanazon széria-számmal vannak ellátva, mint a számlákra ragasztott bélyegrészek. Ha pedig a szám-

lák kibocsátója más pénzügyigazgatóság területén lakik, akkor a kimutatást haladéktalanul küldjék meg az erre nézve illetékes pénzügyigazgatóságokhoz és emléktessék őket a jelen körrendelet intézkedéseire.

Az általános ellenőrzés eredményéről pedig haladéktalanul tegyenek külön jelentést a bélyegügyi igazgatóságokhoz.

A pénzügyminiszter egyúttal felhívja a pénzügyigazgatóság figyelmét arra is, hogy információja szerint nem minden pénzügyigazgatóság alkalmazza szigoruan az ingatlanok átruházására vonatkozó 1937. június 26-án kelt 138050. számú körrendelet intézkedéseit, mert bizonyos esetekben a felek a taxa megállapítása céljából nem annál a pénzügyigazgatóságnál mutatják be az átruházási okiratot, amelynek területén fekszik, hanem előnyben részesítenek olyan pénzügyigazgatóságokat, ahol kevesebb figyelmet és kevesebb szigorúsággal állapítják meg az átruházott ingatlan taxa alá eső értékét.

Mint hogy ez az eljárás is káros az államra nézve és azt a pénzügyigazgatóságot, amelynek hatáskörébe tartoznék a taxa megállapítása, nehéz helyezni hozza, felhívja a miniszter a pénzügyigazgatóságokat, hogy a jövőben, amennyiben a felek olyan ingatlan átruházási okiratot mutatnak be, amelynek taxálása nem az ő hatáskörükbe tartozik, ezt tagadják meg, illetve csak akkor teljesítik, ha erre a minisztériumtól külön utasítást kapnak.

Módosítják az adóbehajtási törvényt

A pénzügyminiszteriumban értekezlet volt, amelyen az adóbehajtások meggyorsítása érdekében tanulmányozták az adóbehajtási törvény módosítására eddig készített tervezeteket. Az adóbehajtás jelenlegi formalitásait ugyanis a pénzügyminiszter egyszerűsíteni akarja.

Információnk szerint, az egyszerűsítést előszörban a fizetési meghagyások eltörlésével akarják keresztülvinni. Az első adóbehajtási törvény ugyanis kötelezővé tette a fizetési meghagyás kibocsátását minden egyes részleteselekességgel kapcsolatban. Az adófizető a fizetési meghagyás elen beadott kontesztációval tudta helyesbíteni az adóhivatal feljegyzéseiben mutatkozó esetleges téves terheléseket. Az 1934. évi módosítás alkalmával a fizetési meghagyás rendeltetését odamódosították, hogy illet csak évenként egyszer küldtek az adófizető címére, igen gyakran az egyenes adók megállapítása előtt. A most készülő reform a somatiune de plată-kat teljesen ki akarja küszöbölni, de az adófizetők kompenzációs lehetőségeit (a téves debit-ekkel (terhelésekkel) kapcsolatban más-keppen fogják bizotsítani.

Az eddigi tervek szerint a kivetési és kihágási jegyzőkönyvekbe külön rovatokat fognak beiktatni, amely rovatok tartalmazni fogják az esedékességeket és az egyes részletek összegeit.

A behajtási eljárás első lépése — a kivetési jegyzőkönyvek kézbesítése után — a foglalás lesz és ezt követi az árverés kitűzése. A fizetési

meghagyás megszűnésével, a tervezet indoklása szerint, a behajtó közegeknek kevesebb dolguk lesz a formalitásokkal és intenzívebben foglalkozhatnak majd a behajtások foganatosításával.

I. Cerkes, a pénzügyminiszterium könyvelési osztályának aligazgatója tervezetet dolgozott ki az adófőkönyvek egyszerűsítésére. A jelenlegi adófőkönyvek rendszerét túl komplikálnak mondja az aligazgató és ezzel magyarázza az adóhivatali könyvelésekkel kapcsolatos tévedéseket. A Cerkes aligazgató által elkészített adófőkönyv sokkal egyszerűbb lesz és könnyebben ellenőrizhető.

Az adófőkönyv megváltoztatása és kicserélése az érdekelt körökben főleg azért keltett fel-tűnést, mert Cancicov volt pénzügyminiszter a folyó költségvetési év elején olyan adófőkönyvet nyomtatott, amelyben minden egyes adófizető lapja két évre tünteti fel a terheléseket és befizetéseket.

A pénzügyminiszter az új pénzügyi évben, április 1-én akarja életbeléptetni a fenti reformokat.

HIVATASA MAGASLATAN.

— Micsoda! Maga az állatodó egyenlőtlen elvke, vaddszik?

— Pszt! Ne szóljon egy szót se. Csak a hajók-ra célozok.

Érdekes elvi döntés egy husiparos ügyében

Bár a közigazgatási törvény 144. szakasza a különböző kihágások felülbíráásával a bíróságokat bízta meg, még mindig sűrűn fordul elő, hogy egyes közigazgatási hatóságok, ahelyett, hogy a kihágások elkövetéséről jegyzőkönyvet vennének fel és azt elbírálás végett a bírósághoz fordítsák, mégis a bírósághoz fordulnak, hogy a kihágások elkövetéséről jegyzőkönyvet vennének fel és azt elbírálás végett a bírósághoz fordítsák, hogy a kihágások elkövetéséről jegyzőkönyvet vennének fel és azt elbírálás végett a bírósághoz fordítsák.

Igy történt ez a múlt évben Medias-Medgyesen is, ahol az állategészségügyi hatóságok fekete vágáson érték Richard Armenie mészáros mestert. Az állategészségügyi hatóságok rájöttek ugyanis arra, hogy a mészáros nem a vágóhídon vágatja le a fogyasztásra szánt állatokat, hanem otthon, azért, hogy a vágóhídi díjakat megtakaríthassa. Az állategészségügyi hatóság ezért aztán abból a feltevésekből indult ki, hogy a vágóhid használatának elkerülésével többszáz állatot vágott le.

38.760 lei bírság megfizetésére kötelezte husiparost.

A megbírságot mészárosmester a Medias-medgyesi városi tanácsnak ezt a határozatát a Cluj-kolozsvári közigazgatási táblánál fellebbezéssel támadta meg.

Fellebbezésében azt állította, hogy a tanácsnak nem volt jogában sem a kihágás tényét megállapítani, sem pedig bírságot kiróni, mert erre nem illetékes, hanem csak a bíróság. A közigazgatási tábla most tárgyalta a panaszt és annak

részben helyt adott, részben pedig elutasította.

Elutasította fellebbezésének azt a részét, mely a kihágás megállapítására vonatkozik, helyt adott annak, hogy a bírság kirovására a tanács nem illetékes, mert az új közigazgatási törvény értelmében kihágási ügyekben ítélni a járásbíró, másodfokon pedig a törvényszék illetékes.

MODERN LANYOK.

— Ugy veszem észre, hogy Gaston feleségül akar venni.
— Miből gondold?
— Könnyű, hogy ne vegyek több bozleackét.

Huszonhét vagon prágai sonka Amerikában.

Prágából jelentik: Amerikai cégek 27 vagon sonkát rendeltek Prágából. A szállomány értéke 7 millió korona.

SZELLEMESE HASONLAT.

Idézet az amerikai Alabama legszemlemezőbb házának aranyköpéseiből: „A majom és a fakereskedő közt alig van számottevő különbség; a majom a fára felkuszlik, a fakereskedő a fára albuszik.”

Csak fényképezésnek szabad Csehszlovákiában amatőrképeket előhívni és másolni.

A szlovénországi országos hivatal lapja rendelet közöl, mely szerint amatőrfényképek iparszerű kidolgozását (előhívását és kipoizását) csak iparengedéllyel rendelkező fényképezészek szabad Csehszlovákiában vállalniok. Szakkereskedőknek (pl. droguistáknak) még a kidolgozás közvetítését sem szabad eszközölniök. Megszünteti az országos hivatal azon körlevélnek hatályát is, amelyben annak idején kimondotta, hogy a fényképezési munkák közvetítése szabad ipar tárgya. A csehszlovákiai kereskedelmi minisztérium ugyanis körlevelében felhívta a hivatalok figyelmét a legfelső közigazgatási bíróság döntésére, mely szerint úgy az amatőrképek kidolgozása, mint ezeknek közvetítése a fényképezési ipar részét képezi. Ezek szerint tehát a jövőben csakis hivatalos fényképezészek fogadhatják el az amatőrfevételeket előhívás, kipoizás vagy nagyítás céljából. Mivel Szlovénia és Kárpátalján 520 hivatalos fényképezés van, akik nagy részt amatőrök számára készítet munkákból élnek, ez a rendelkezés számos család kenyerét van hivatva biztosítani.

Kitünően sikerült az aradi Iparos Bál

Az aradi iparosok reprezentatív mulatsága az aradi Iparos Bál, idén is bombasiker aratott. Már este tíz órakor olyan hatalmas tömeg tolongott az Iparos Kultúrház hatalmas diszermében, amilyen tömeg más bálaknál a késő esti órákban a mulatság tetőfokán is számottevő. Nem is bál az iparos bál a szónak konvencionális értelmében, mert hiszen a hatalmas tömeg, amely a teremben összesodródik, táncolni alig tud. A tánc csak a reggeli órákban alakul ki, amikor oszladozni kezd a tömeg. Inkább az iparosok nagyszabású évi összejövetele, az aradi iparosbál, amelyen minden aradi iparos, aki ad magára valamit, megjelenik hozzátartozóival.

A bál lelke idén is Reinhart Gyula az Iparos Otthon elnöke és főrendezője az agilis Bakács Miksa volt. Rendezőbizottság: Barthel Ernő, Bartl János, Csiszter József, Fibinger Izidor, Kiss Sándor, Kreisz Sándor, Lőrincz Tivadar, Krivus János, Schwab Rudolf, Nagy Imre, Nagy

Károly, Rózsa Béla. Zenerendező Engelhardt Ferenc. Pénztárnokok Braun Samu, Halmos Gyula, Hermann Róbert. Ellenőrök Fleischmann István, Köszeghy Emil, Kotay István, Mézes Béla, Mihály László, Perweiler Lőrinc, Szabóczy Kálmán, Büffé Reinhart Gyuláné, Assael Lászlóné, Glück Józsefné, Muza Józsefné, Sztojka Kálmánné, Illvá István, Bezsula György, Cukrászda: Baricz Máténé, Köszeghy Emilné, Bazár Jánosné, Vazár János, Beke János. Teasátor: Mizera Józsefné, Martini Jánosné, Kaiser Rudolfné, Kotay Jánosné, Nagy Honka. Pezsgősátor: Zombory Gyuláné, Zombory Gyula. Feketekávé: Engelhardt Ferencné, Viktorelli Sándorné, Borsátor: Fock Gábor, Fock László, Baricz Máté, Baranyi Ferenc. Tombolasátor: Lorenz Vilma, Bezsula Györgyné, Jacobi Gyuláné, Lázár Irén. Illés Istvánné, Martin Eva, Gégner Sándorné, Csatlós nővérek, Hesz Gizella, Nagy Magda, Schmélkő nővérek és Végh nővérek. A bál tiszta jövedelme az Iparos Aggmenház alapját szolgálja.

Teljes eseménytelenség uralja a belföldi textilpiacot

Legújabb kimutatás szerint január hónap folyamán a belföldi piacot feltűnő és bizonyos mértékben nyugtalanító eseménytelenség uralta. Bár az elmúlt évben érezhető volt bizonyos lanyhulási folyamat, ilyen mértékű üzemtelenséget senki sem várt és így érthető, hogy

úgy a nagykereskedelmi körök, mint a detail kereskedők aggodalmaskodással szemlélnek a textil piac helyzetének alakulását.

Eltérően az előző évektől — és itt a gyengének mondható 1937 évvel szemben is visszaesés mutatkozik — az idén rendkívül csekély számú nagy rendelés történt. Jelenleg a piac tevékenysége mindössze jelentéktelen kereslet kielégítésére szorítkozik s ez a kereslet csupán a szórványosan mutatókozó elsőrendű szükségletek kielégítését szolgálja.

Különösen feltűnő a paraszt-lakosság szükségleteire vonatkozó rendelések stagnálása. Más években, ebben az időszakban jelentős mennyiségű úgynevezett parázst-árut adtak el, ebben az esztendőben azonban a kereskedelem ebben a vonatkozásban ugy-

szólván megszűnt. Ennek legfőbb oka a gyapotárak csökkenése, az árak lemorzsolódását várják a piacon.

Tekintettel a helyzetre, számos gyárvállalat csökkentette üzemét.

Míg tavaly csaknem valamennyi textilgyár két munkás-csoport beosztással dolgozott, addig az idei időben csak egy munkáscsoportnak tudnak munkát adni és itt is kénytelenek voltak a munkaidőt csökkenteni. Ugyancsak a piac helyzetével függ össze a kereskedelmi hitelek megrövidítése.

A nagykereskedők ugyszólván legjobban szenvednek sem adnak hitelbe árut.

s ez a körülmény, — amelyet az üzemtelenség eredményezett, — még jobban növeli a forgalom csökkentését, illetve állandósítja a stagnálást.

Fővárosi gazdasági lapok szerint a külföldről rendelt áruk jelentős részét ki sem váltották a vámraktárokból, mert a piac helyzete nem engedte meg a nagykereskedőknek, hogy a jelentős vámösszegeket kifizessék.

— AKIK ORRUKKAL KERESIK A KENYERÜKET. Az öt emberi érzék közül legkisebb szerepe a szaglóérzéknek jutott, mégis — bármily furcsán hangzik is — sokan vannak, akik kiváló szaglóérzéküknek köszönhetik egzisztenciájukat. Így például egy londoni tézsaárugyár tizenhét olyan női alkalmazottat foglalkoztat, akik reggeltől estig nem tesznek egyebet, mint a gyártáshoz felhasznált és feltört tojásokat szagolják, hogy ily módon is megállapítsák, vajjon a tojások teljesen frissek-e? Most Csikágóból érkezik a hír, hogy az ottani konzervgyárak egyikénél hirdetés útján töltötték be husz kitünően fizetett „hus-szaglászt” állást. A konzervgyár ugyanis rájött arra, hogy a különféle hizalt állatok húsának csak színben, ízben, zsírtartásban minősíthető vagy osztályozható, hanem szag alapján is. A mesterséges takarmányokkal hizalt állatok húsának egész más szaga van friss állapotban, mint például a legelőn és szalás takarmányokon hizalt állatok húsának. Minthogy pedig konzerválás szempontjából rendkívül fontos a hús minősége, a gyár kénytelen volt kitünő szaglóérzékkel rendelkező alkalmazottakat felvenni. Természetesen az ilyen alkalmazottak szaglóérzéke erősen kifejlődik a gyakorlat során s így most a legújabb amerikai foglalkozási statisztikában már olyanok is szerepelnek, akik orrukkal keresik a mindennapi kenyeret.

JO OTLET.

— Mama, az iskolában nagyon megdicsért a tanító ur. Leányneveket kellett leírni és én tudtam a legtöbbet...

— Bravo! Hogyan csináltad?

— Leírtam az összes lányoknak a nevét, akik az idén nálunk szolgáltak...

Uj husarak a csehszlovákiai Szepességekben.

Kézsmárkról jelentik: A szepességi járási hivatalok mellé beosztott ármegállapító bizottság az új husarakat a következőképpen állapította meg: elsőosztályu marhahus 10 korona, eleje 9 korona, borjúhús 9—10 korona, sertéshús 15 korona, nyersszalonna 15 korona, füstölt szalonna 12 korona, paprikás füstölt szalonna 11 korona, disznóháj 12 korona, disznózsír 13 korona (Kézsmárkon 14 korona), füstölt disznóhús nyersen 13 korona, főve 18 korona, füstölt kolbász disznóhússal 14 korona, marhahússal kevert 11 korona, füstölt sonka nyersen 13 korona, főve 27 korona, kocsonyának való 5 korona. A szokásos nyomtaték a marha- és borjúhúsnál 20, sertéshúsnál pedig 10 százalék lehet. A mészárosok és hentesek az új árakat kötelesek üzletekben megfélelő helyen kifüggeszteni. Az új árak túllépése 50 ezer koronáig terjedő pénzbírsággal, vagy hathónapig terjedhető elzárással büntethető.

Alkoholtérkép.

Ausztráliában minden vendéglőt bezárnak délután hat órakor. Igaz, hogy hat óráig mindenki kénye-kedve szerint berughat, de azért ott is szívesebben isznak este az emberek. Ezért a legtöbb vendéglő egyuttal szálló is. Szállókban hat óra után is szabad alkoholt fogyasztani, tekintettel arra, hogy a vendégek mindjárt le is fekhethetnek. Persze, ez csak városokra vonatkozik. Harminc kilométeres körzeten kívül az ideiglenes vendéglők, akik ott éjszakai lakókban térkép van kifüggesztve a színes vonalakkal határolt harminc kilométeres körzetekkel.

Uj vezetőséget választott a Satumare-szatmári kisiparosok és kiskereskedők

A Satumare-szatmári zsidó kisiparosok és kiskereskedők egyesülete vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését az egyesület székházában. Scheimann József elnök megnyitójában beszámolt az egyesület elmúlt évi tevékenységéről, amelynek legnagyobb eredménye az, hogy ebben az évben az egyesület újabb épületet emelhet az aggménház kibővítésére. Guttmann Ignác pénztári és Scheimann József titkári jelentése után dr. Fischer József ügyész mondott beszédet, amelyben többek között megmagyarázta az állampolgársági törvény értelmezését. A gyűlés egyhangulag ismét dr. Fischer Józsefet választotta meg az egyesület ügyészévé. A két évre megválasztott új vezetőség a következőképpen alakult meg:

Diszelnök: Reiter Béla, Princz Ármin, Freud József, Princz Dezső, Lebovics Lipót, Rosenberg Sámuel, Reich Adolf. Ügyész: dr. Fischer József.

Igazgatóság: Grosz Izidor, Scheimann József, Klein Farkas, Rosenblüth Sándor, Guttmann Ignác, Schwartz Péter, Klein Jenő, Weisz Sándor, Linder Adolf, Barabás Bertalan, Ferber Hermann, Klein Arnold, Katz Lipót, Lefkovits Márton, ifj. Herskovits Sándor, Löwi Lajos, Weisz Salamon, Weisz Adolf, Zichermann Vilmos, Frenkel Lajos, Weisz M. Márton, Stern Salamon, Friedmann József.

Tanácsstagok: Kiteier Sándor, Grosz Hermann, Somogyi Vilmos, Klein Ferdinand, Braun Ferenc, Zimmermann Márton, Rosenberg Jenő, Fischer Kálmán, Freisler Manó, Reich Miksa, Rosenblüth Mór, Salamon Dezső, Ábrahám Ferenc, Lampel N., Freier Jenő, Rosenberg Mór, Katz Mayer, Riedermann Miksa, Klein Lajos.

Elnök: Grosz Izidor. Alelnökök: Scheimann József, Klein Farkas. Pénztáros: Rosenblüth Sándor. Ellenőrök: Guttmann Ignác és Kiteier Nándor. Jegyző: Weisz Sándor. Gondnok: Klein Arnold és Herakovits Sándor.

A GÖRÉNY.

Kris megy az uccán. Egy görényt viss a kóna alatt. Iraz csodálkozva megszólítja:

- Hova viszed ezt a görényt?
- Hazaviszem a feleségemnek. Ma van a születésnapja.
- Nem tudtál volna neki más meglepetést szerezni?
- Kutyát akartam venni, de nem kaptam az állatkertekben.
- Hol fogod tartani?
- Otthon a hálószobában.
- No és a bűz?
- Majd megszokja!

Esnek a gyapotárak

A világi piacok nemzetközi nyersanyag-tözséin a gyapot ára a múlt év márciusától kezdődőleg állandóan lanyhult, úgy, hogy jelenleg a gyapotárak általában 25—30 százalékkal alacsonyabbak, mint egy évvel ezelőtt. A gyapotárak lanyhulásának oka nem annyira a kereslet csökkenésével, mint a termelés fokozásával magyarázható. A most megjelent becslések szerint az 1937—38. évi kampány gyapottermelése több mint 20 százalékkal meghaladja az 1936—37. évi kampány termését. Az 1936—37. évi kampányban a gyapottermés 30,700,000 bál volt. A múlt éveleji kedvező árakra való tekintettel a gyapottermelő államok fokozták termelésüket, úgy, hogy a jelenlegi kampányban várható gyapottermést 37,963,000 bálra becsülik, ami 22 százalékkal több, mint az előző kampány termése. A termés legnagyobb mértékben Braziliában, Kínában, Egyiptomban és Oroszországban növekedett, de emelkedést mutat a többi gyapottermő államok termése is.

AZ ÖRÖKSEG.

- Nagyságos asszonyom, az ön kedves fia rendkívül tudományosnak árul el. Kétöl örökölte?
- A tudományt tőlem, a szomszedságot az apjától.

Legnagyobb szigorral ellenőrzik az ipari és kereskedelmi vállalkozásokat

Minden cég köteles cégtáblát alkalmazni, ki kell függetleníteni az árakat, erőlyesen büntetik a cégbejegyzés elmulasztását

Az elmúlt napokban a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium a következő közleményt hozta nyilvánosságra: Tudomásunkra jutott, hogy olyan kereskedők fejtenek ki tevékenységet, akik kijátsszák az érvényben lévő törvényt s nem tesznek eleget a törvény előírásainak. Éppen ezért a minisztérium most a következő intézkedéseket alkalmazza:

A kereskedelmi nyilvántartásokról szóló törvény 4, 6, valamint 10. szakasza értelmében minden kereskedelmi vállalkozás bejegyzendő a kereskedelmi és iparkamara cégjegyzési nyilvántartásába. Minden, a mesterséggel kapcsolatos változás keresztiülvezetendő a cégbejegyzésnél is. A törvény ellen történt kihágást 50 ezer lelig terjedhető polgári bírsággal sújtják.

Hivatkozással a törvény 18-25. szakaszaira, kötelezővé tétetik mindazok számára, akik kereskedelmet üznek, hogy román nyelvű cégtáblákat függeszsenek ki. A cégtáblának a kereskedő családi és keresztnévét, az üzlet jellegét és az eladás módját kell feltüntetni, látható, jól

olvasható betűkkel. Egy hónapos határidőt engedélyez a minisztérium a törvény eme intézkedésének alkalmazására azzal, hogy ezen az időponton túl, a legszigorúbban büntetik a törvény rendelkezései ellen vétő kereskedőket.

Ami a tiltott üzletkezés elhárítását és letiltását illeti, a vonatkozó törvény 6. szakasza értelmében a kereskedők, iparosok, vagy más eladók kötelesek azonnal hatállyal kifüggeszteni áruik árjegyzékét. Az eladási helyiség belsőben, valamint az üzlet kirakatában, látható helyen kell az eladónak feltüntetnie az árakat. A törvény rendelkezései elleni kihágást egy naptól tizenöt napig terjedő rendőrbírósi elzárással, valamint 1000 leitől 5000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Fenti intézkedések szigora és tekintet nélkül végrehajtása érdekében a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium intézkedett, hogy valamennyi ellenőrző közeg haladéktalanul kezdje meg azoknak teljesen pontos betartására vonatkozó erőlyes ellenőrző munkáját.

Az üzemen kívül dolgozó munkások bére levonható az adóalapból

Sok esetben előfordul, hogy az iparvállalatok úgy osztják be működésüket, hogy munkásaiknak egy bizonyos részével a tulajdonképeni gyárhelyiségeken kívül végeztetik el a munkát.

Egyes adóügyi hatóságok azonban az ilyen rendkívüli eseteket arra használták fel, hogy nem ismerték el rendszeres munkásoknak a gyártelepeken kívül dolgozó alkalmazottakat, ennek következtében a részükre történt szabályszerű fizetéseket nem engedték levonni az adókievetés alkalmával a vállalatok bruttó jövedelméből.

Ilyen probléma került az elmúlt héten a bucurestii királyi tábla IV. szekciója elé, amely elvi jelentőségű határozattal döntött.

Egy vállalat ugyanis, amelynek jövedelméből nem engedték meg a gyárakon kívül dolgozó munkások fizetésének levonását, a fellebbezési bizottság határozata ellen felfolyamodással élt a táblához és hivatkozott az egyenes adótörvény 31. szakasza 10. pontjára, valamint a 25., 47. és 106. szakaszok rendelkezésére, amelyeket a fellebbezési bizottság határozata megsértett.

A fellebbezési bizottság határozatának indokolása az volt, hogy egyrészt a gyárakon kívül dolgozó munkások tulajdonképenen főlőlétszámú munkások voltak, akikre nem volt szükség és így a felmerült munkabérek nem tekinthetők olyanoknak, amelyek szigorúan a vállalat érdekében váltak szükségessé. Másrészt pedig a vállalat nem bizonyította be azt,

hogy a munkások fizetése utáni adót kiegyenlítették.

A királyi tábla az adótörvény 31. szakaszára hivatkozott, amelynek értelmében az adóköteles jövedelem megállapítása alkalmával le kell vonni a bruttó jövedelemből a vállalat szigorúan összefüggő költségeket, amelyekben a vállalat fenntartási költségei is szerepelnek.

A gyártelepeken kívül végzett munkák (konfekcionálások) bérei szükséges költségek, minthogy az ezekből származó eredmény is hozzájárul a haszon realizálásához, ennél fogva ezek levonhatók a bruttó jövedelemből. Még ha az ilyen munkások kvalifikált munkások voltak is, akkor is az adótörvény 31. szakaszának 3., 1., c., d. bekezdései szerint ilyen elbírálás alá esnek.

Az adótörvény 48. szakasza megállapítja a vállalatoknak azt a kötelezettségét, hogy az alkalmazottaknak fizetett munkabérek utáni adót az adóhivatalhoz beutalják. E kötelezettség elmulasztása azonban nem vonja maga után azt a következményt, hogy a vállalat felmerült költségeit a bruttó jövedelemből levonni ne lehessen. A törvény ugyanis e kötelezettség elmulasztásáért külön bírságot szab ki, amelynek semmi köze sincs az adókievetési eljáráshoz.

A fenti indokok alapján a tábla helyt adott a semmisségi panasznak és kimondotta, hogy a gyárakon kívüli munkások számára bármilyen címen folyósított fizetést, vagy javadalmazást le kell vonni a vállalat bruttó jövedelméből az adómegállapítás alkalmával.

A vasuti bérletek új ára

A minisztertanács elhatározta, hogy a jövőben a vasuti bérletek árát egy évre határozzák meg. Az egy hónapra kiadandó bérletek ára az évi bérlet 2/13 részét, a negyedévi bérlet ára az évi bérlet 4/13 részét, a félévi bérlet ára pedig az egész évi bérlet 7/13 részét teszi ki. Eddig a bérleteket egy hónapra adták ki.

UTOLSÓ ESZKÖZ.

Sarah Bernhardnél, a nagynevű francia színművésznőnél matróna-korában látogatást tett egy régi ismerőse. Az öregur teljesen kifulladásra érkezett föl a negyedik emeletre.

— Borzasztóan magosan lakik, drága asszonyom — mondta még mindig lihegve, miután hódolattal üdvözölte a művésznőt.

— Igaz — felelte mosolyogva a nagy Sarah, — de látja barátom, ma már ez az egyetlen eszközöm arra, hogy megdobogtassam a férfiak szívét.

Felülvizsgálják a romanizálási törvény alkalmazását.

Pénteken ül össze az a bizottság, amely a román elemnek a vállalatokban való alkalmazásával foglalkozik. A bizottság ez alkalommal felülvizsgálja azt, hogy a vállalatok hogyan tették eleget a törvény rendelkezéseinek s új irányelveket fog megállapítani.

Hír szerint az eddigi megtörtént intézkedéseken kívül közigazgatási uton is eljárnak a jövőben a rendelkezéseket megszegő vállalatok ellen.

PANASZ.

— Egy barátom ajánlotta ezt a hotelt, de mondhatom önnek, tisztelt tulajdonos ur, hogy sem a lakással, sem a konyhával nem vagyok megelégedve.

— Miért tesz nekem szemrehányást? Mondja meg a barátjának!

A behozatali lehetőségeket s az ipar nyersanyag szükségleteit tanulmányozza a Banca Nationala

Fővárosi lapjelentések szerint a jegybank körlevelet intézett az összes iparvállalatokhoz és a körlevélhez kérdőívet juttatott el azal, hogy nyersanyagszükségletükre vonatkozó adataikat itt tüntessék fel s a kitöltött kérdőívet juttassák vissza a jegy kibocsátó intézethez. A kérdőív számos, a mult hani nyersanyag-szükségletre vonatkozó adatra és a jövőbeni igénylésekre vonatkozik.

GYÜMÖLCS-JATEK.

- Melyik a feltételes gyümölcs?
- ? ?
- A málna.
- Melyik az a gyümölcs, amelyikkel pertu vagyunk?
- A körte.
- Melyik az ügyvédek gyümölcse?
- Eper.
- Melyik az a gyümölcs, amelyik a békebeli erkölcsöket reprezentálja?
- Ananász.
- Melyik a turf-nagyfogadók kedvenc gyümölcse?
- A ringló.
- A csecsemőké?
- A naspolya.
- A tájképfestőké?
- A muskotáj.

A munkáshelyező hivatal kimutatása a Cluj-kolozsvári munkanélkülikről.

A Cluj-kolozsvári munkáshelyező hivatal legújabb kimutatása szerint a városban még mindig igen nagyszámu munkanélküli található. A nyomdaipari alkalmazottak közül 48, a fémiparban 28 szerepel a kimutatásban. Tekintettel a téli holtsezonra, igen sokan vannak munka nélkül az építőiparban, ezenkívül különösen értelmiségiek, úgy kereskedelmi, mint középiskolai végzettséggel. Ezeknek elhelyezése még mindig nagy nehézségekbe ütközik, mivel a látszólagos fellendülés ellenére is úgy a kereskedelmi, mint a bankszakmákban meglehetősen pangás tapasztalható.

VIRAGNYELV.

A strandon történt. A vízből egy ígész fiatal hölgy mászott ki. Csemege ur, aki már régebben figyelte és szeretett volna vele megismerkedni, oda-lépett hozzá és így szólt:

- Elmenjek és hozzam a köpenyt?
- Igen is, nem is.
- Hogy értem ezt?
- Ugy, hogy menjen el és ne hozza a köpenyet.

Kétezerkét száz idegentől vonták meg a tartózkodási engedélyt.

A munkaügyi minisztérium mellett működő bizottság, mely az országban tartózkodó idegen állampolgárok helyzetét vizsgálja felüli, újból több idegen alattvaló tartózkodási engedélyét vonták meg. Eddig — a legújabb átvizsgálás során —

kétezerkét száz külfölditől tagadták meg az országban való tartózkodás engedélyezését. A bizottság tovább folytatja munkáját.

TILALOM.

- Mama, szabad nekem vízzel játszani?
- Már százszor megmondtam, hogy nem!
- Akkor nagy baj lesz, mert ég a konyha...

— RÉSZEVTÁRSASÁGOK ADÓVALOMASÁNAK HATARIDEJE: APRILIS 30. A pénzügyminisztérium körlevelében intézkedett az adóvallomások benyújtásának meghosszabbításáról. A részvénytársaságok számára a terminust április végéig hosszabbították meg, a törvény 48. szakaszának 5. bekezdésében felsorolt adózók számára pedig február 28-ig szól a haladék.

Módosítják Csehszlovákiában a tisztességtelen versenyről szóló törvényt

Kötelezővé tesszik a békéltetési eljárást

Prágából jelentik: A tisztességtelen verseny törvényének novellizálása aktuális stádiumba jutott. Mindenekelőtt sor kerül a békéltető eljárás új szabályozására és ennek az intézkedésnek kötelezővé tételére. Ugyátszik azonban, hogy az obligatorikus eljárás bevezetése jogászok körében részéről nagy ellenzésre talált, mégpedig törvényhozási szempontokból emelnek nehézségeket a novellizálás ilyen értelmű keresztülvitele ellen.

Mindenesetre biztos az, hogy valamennyi felmerült esetben legalább részlegesen kötelező lesz a békéltető eljárás, azaz a bepanaszolt fél köteles lesz, ha a panaszos fél úgy kívánja, megjelenni a békéltető bíróság előtt.

Amennyiben ennek a felhívásnak nem tenne eleget, a polgári jog szerint folyik tovább az eljárás, azaz lehetséges lesz a bepanaszolt fél távollétében is in contumaciam ítéletet hozni, amikor is a panaszos vallomását bebizonyítottan fogadják el. Fontos az a javaslat is, hogy a novella gondoskodjék a békéltető bíróság döntésének végrehajthatóságáról.

ról. Ezenkívül tárgyalások folynak a 10. paragrafus új szabályozásáról is. A jelenlegi gyakorlat szerint például az a szerkesztő, aki újságjában valamely vállalat ellen írt, elítélhető a tisztességtelen versenyről szóló törvény alapján, ha a sértett cég bebizonyítja, hogy a cikk célja az volt, hogy az illető cég versenyképességét más vállalat érdekében, vagy más kereskedelmi csoport érdekében csökkentse. Ez a bírói gyakorlat ellenkezik azonban a törvény intenciójával, amely szerint a szerkesztő csak abban az esetben üldözhető, ha cikkét azzai a tudattal írta, hogy valamelyik másik cég vagy kereskedelmi csoport számára versenyelőnyt szerezzen, de

nem büntethető abban az esetben, ha a szerkesztő kritika alá vesz valamely vállalatot, vagy pedig megvilágítja a vállalatnál uralkodó viszonyokat, mégpedig a köz érdekében.

Ezért az említett paragrafust most ki fogják egészíteni részletes rendelkezésekkel, hogy az újság-cikkek szerzője a tisztességtelen versenyt üldöző törvény alapján ne essen bírói üldözés alá.

Tíz bucurestli kereskedő ledolgozza meg nem fizetett bírságát

Érdekes döntést hozott a bucurestli munkabírórság. Tíz kereskedőt közmunka teljesítésére ítélték, a munka árát a szokásos napi díjjal számítva. Az illetők bizonyos büntetéseket nem egyenlítették ki idejében s most le kell dolgozniuk. A 10 kereskedő letartóztatási végzése már meg is jelent a Monitorul Oficialban.

Megtorlásokat alkalmaznak azon vállalatok ellen, amelyek nem nyújtották be személyzeti kimutatásukat.

Bucurestből jelentik: A kereskedelmi és ipari vállalatok személyzeti kimutatásaira kiírt határidő lejárt. Az ipar és kereskedelmi minisztérium értesülve arról, hogy nem minden vállalat tett eleget kötelezettségének, a napokban megtorló intézkedéseket fog alkalmazni. A Tempo szerint ezen vállalatoktól megvonják a behozatali kvótákat.

Műselyem előállítására csehszlovákiai bükkfából.

A csehszlovák szakkörök kísérletekkel foglalkoznak, amelyek a műselyemnek helyi nyersanyagból, így bükkfából való előállítására vonatkoznak. A kísérletek azt igazolják, hogy a műselyemnek bükkfából való előállításának értékét harminc-negyvenszeresen emelné.

Közös cégbe tömörülnek Cluj-Kolozsváron a szeszszital nagykereskedők

A Cluj-kolozsvári bor, sör és szeszszital nagykereskedők tervbe vették, hogy idegen tőke bevonásával közös cégbe tömörülnek. A tárgyalások még folyamatban vannak.

Zsidó kéményseprőket keres Palesztina.

Bécsi hír szerint Palesztina kormányzója átirattal fordul Bécs városához és a városon keresztül a bécsi kéményseprőipar testületéhez azzal a kérelemmel, nem kaphatnának-e Palesztina nagyobb városai Bécsből, vagy Ausztriából lehetőleg zsidó kéményseprősegeket. A bécsi kéményseprőipar testület nem tohetett eleget a kérelemnek, miután Ausztriában csak elenyészően csekély számú zsidó kéményseprő van.

— Illatszertárak zárórája. A kereskedelmi és iparkamara kérelemmel fordult a kereskedelmi és iparügyi minisztériumhoz, hogy engedélyezék az illatszertárak számára is az esti nyolc órai zárást. A kérelem indoklása, hogy a győgytárak, amelyek este hét óra után is nyitva tartanak, az illatszertárakban árusított cikkek eladásával veszteséget okoznak a hét órai zárásra kötelezett illatszertáraknak.

Tovább drágult a megélhetés az elmúlt hónapban

A rad, február 4. Az Argus című közgazdasági napilap minden hónap első napjaiban közli az előző hónapokra vonatkozó index-számokat és Viator-módszerrel megállapítja az árak alakulásának irányvonalát. A január havi árkutatás magyarázatában rámutat a lap arra, hogy bár a kormány nagy erőfeszítéseket tett az élet költségeinek csökkentésére, különösen ami a fűtési lakosság megélhetésének feltételeit illeti, mégis az árak általánosságban emelkedtek, sőt, az Argus jóslata szerint további drágulás veszélye fenyegeti az eseménytelen piacot.

Három csoportra osztja a lap a kimutatást. Az első csoportba az élelmiszerek tartoznak és ezeknek általános index-száma az előző hónapban kialakult 3745-ről 3750-re emelkedett. Tavalyelőtt, 1935. decemberében 3374 volt, 1916. augusztusában pedig 100 volt az index-szám. A ruházati cikkek árszínvonala nem emelkedett és nem csökkent. Decemberben épp úgy, mint januárban 4426 volt az index-szám, 1935. decemberében 3777, míg 1916. augusztusában 100-as szám jelentette az árszínvonalat. Változatlan maradt a „különböző” gyűjtőnévvel összefoglalt szükségleti cikkek árszámindexe is. Az átlagot mutató ár 3677, decemberben ugyanennyi volt, 1935. decemberében 3195, míg 1916. augusztusában 100.

Az átlagos árszínvonal — valamennyi szükségleti cikk árait összesítve — 3951 az elmúlt hónapban kialakult 3949, az 1935. december havi 3446 és az 1916. augusztusában megállapított 100-as index-számmal szemben. Ezek szerint a megélhetés 39.51-szer drágább volt januárban, mint 1916. augusztusában.

Elkészült a világ legnagyobb villanykörteje.

Az Egyesült Államokban most készült el a világ legnagyobb villanykörteje, amellyel Edisonsnak, az izzólámpa feltalálójának emlékére örökítik meg. A hatalmas villanykörte 4.2 méter magas. A Melo-parkban elhelyezett emléktorony csúcsára helyezik el, hogy hirdesse a nagy feltaláló halhatatlanságát.

— FÜRESZÁRUK VASUTI DIJSZABÁSA.

Az államvasut vezérigazgatósága érvénybe léptette a fűreszárak szállítására vonatkozó díjszabásmódosítást. A módosítás a talpa-szállításra is vonatkozik.

Központi szervezet a kisiparos számára szükséges nyersanyagok beszerzésére

Módosításra kerül az új ipartörvény. — Megoldják az első heti betegsegély kérdését.

Bucureştiben közgyűlést tartott az Alex. Samoil elnöke alatt működő Kisiparos Szövetség. A közgyűlést jelenlétükkel megtisztelték Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter, valamint D. R. Ioanţescu földmívelésügyi miniszter és I. Ghiulea, a munkaügyi minisztérium vezérigazgatója. Alex. Samoil elnök megnyitó beszédében rávilágított arra, hogy a munka nacionalizálása, a trösztök és kartellek megszüntetése, a szakmai szervezetek mentesítése a politikától a Kisiparos Szövetség kívánságai közé tartozik.

Ezután D. R. Ioanţescu földmívelésügyi miniszter szólalt fel, azt hangoztatta, hogy a falvakban a nemzeti követelések azonosak a szakmai követelésekkel. A városokban viszont a szakmai követelések egyek a nemzietiekkel. Ezért kell — mondotta — a román kisiparosoknak a nemzeti programot követnie. A trösztök és kartellek feloszlása nemzeti érdek, mert hiszen a kisiparosság ezektől szerzi be szükségleteit, ugyanakkor azonban ezek használják ki a legjobban.

Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter beszédében a következőket mondotta:

— Az ipar kérdését ma nemzeti alapon kell megoldanunk. A kisiparos munkaadó, szakember és kereskedő egyben. Ebben a három minőségben az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium hatáskörébe tartozik, amelynek gondoskodnia kell róla. A kisiparosság az állam támogatása nélkül is fejlődhetik, ha az iparosság összefog. En azonban ettől függetlenül, mindenkor a kisiparosság rendelkezésére állnak. Az adóügyi kérdéseken kívül a kisiparosságot élenként foglalkoztatja a nyersanyag beszerzésének kérdése is. Erről a problémáról beható tárgyalásokat folytatunk az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban. Arra lenne szükség, hogy beszerzési központ létesüljön, amelynek finanszírozására

meg kell keresnünk a fedezetet. Várom a kisiparosság előterjesztéseit. Ugyancsak meg kell oldanunk a kisipari hitel alapos megszervezését is, mert tudatában kell lennünk annak, hogy a Bucureşti székhellyel működő hitelintézet vidéki szervezeteit is ki kell építenünk.

A kongresszus során Ghiulea munkaügyi

Teljes értékű kártérítést kell fizessen az utasoknak autóbaleseteknél a biztosító

Az utakon való közlekedési törvény, amely 1929 okt. 22-én jelent meg, kötelezi a személyszállítással foglalkozó gépjármű tulajdonosokat, hogy utasaikat baleset ellen valamely biztosító intézetnél biztosítsák. 1931 decemberében egy ilyen biztosított autóbaleset történt. Az autótulajdonos a Transylvani Alkalmos Biztosító Rt.-el volt szerződéses viszonyban. A balesetet szenvedett fél közvetlenül a biztosítót vonta perbe és a járásbíró, valamint a Hunedoara-hunyadi törvényszék a keresetnek helyt is adott. A per harmadfokon a Chuj-kolozsvári tábla második tanácsa elé került, ahol az intézet azt vitatta, hogy a biztosító közvetlenül nincs jogviszonyban a károsulttal, hanem csak az autótulajdonossal és így közvetlenül nem is perelhető, hanem csak arra kötelezhető, hogy az autótulajdonossal szemben megítélt polgári kártérítés összegét a tulajdonosnak megtérítse.

Másrészről a biztosító arra hivatkozott, hogy nem kötelezhető a kötvényben szereplő teljes biztosítási összeg (50.000 lei), hanem csak a tényleges kár megtérítésére, mivel az ellenkező eset alkalmazása számos visszaélésre adhat alkalmat és így az egész utasbiztosítási üzlet alkalmazhatatlanná válik. A tábla az intézet érvelését elutasítva kimondotta,

minisztériumi vezérigazgató Cuza Gh. munkaügyi miniszter nevében kijelentette, hogy a kormány feléleszti a céheket, román szövetkezeteket létesít, kiépíti a kisiparos hitelt, módosítja a nemrégiben életbeléptetett ipartörvényt, a mennyiben újjászervezi a szakmai kiképzést. Ezenkívül életbeléptetik az aggkori biztosítást, módosítják a társadalombiztosításról szóló törvényt, oly értelemben, hogy az alkalmazott első heti betegsegélyét nem a munkaadó, hanem a társadalombiztosító fizeti és növelik a társadalombiztosítónál az orvosok létszámát, vagyis a kormány arra törekszik, hogy a lehetőségekhez képest megvalósítsa az iparosság régi kívánságait.

A közgyűlés táviratot intézett Öfelsége II. Carol királyhoz, A. C. Cuza államminiszterhez és Goga Octavian miniszterelnökhöz.

hogy a kárt szenvedett utas közvetlenül perelheti a biztosítót, amely köteles a teljes biztosítási összeget kifizetni, tekintet nélkül arra, hogy a tényleges kár alatta marad-e a biztosítási összegnek.

MODERN GYEREK.

— Papa kérem, az indiánok mindig sátorban laknak?

— Igen, fiacskám.

— Akkor honnan tudják, hogy mikor van weekend?

A Fibra felszámolása.

A „Fibra” bucureştii konfekciógyár felszámolónak Alexandru Burghielet választotta meg. Hír szerint, a Fibra konfekciógyárát a Centrala de Aprovizionare a Funcionariilor (C. A. F.) akarja átvenni és ebben az irányban tárgyalásokat folytat a Fibra vezetőségével.

SEGÍTSÉG!

— Melyik az az ország, amelyben egyáltalában nincsenek analfabéták?

— Nos?

— Irország. Mert ott minden ember ír.

ÓRA

I-ta: VAZSONYI ENDRE

II.

— Hajlandó vagyok átbenni az ebédet egyszer és mindenkorra két órára. Ő meg hadd higgye, hogy egy óra van. Nekem egészen mindegy. A vacsorát pedig tegyük kilencre. Nem állok le minden alkalommal vitatkozni.

— Köszönöm — sugta Matild mozdulatlan ajakkal. — Ez így rendben lesz, Károly.

Rövidesen kiderült azonban, hogy Salgó engedékenysége céltalan, Matild megkönnyebbülése pedig korai volt.

Délután ötkor félnégyet mutatott Pick néni órája, nyolckor pedig hatot. Hozzávetőleges becslés szerint tehát óránként újabb kerek tíz perccel növekedett a késés.

Amikor Salgó kilencor beállított, Pick néni megütődött pillantott rá.

— Mi történt? Háromnegyed hét sincs még. Ilyenkor sakkozni szoktál.

Salgó Pick néni órájára meredt.

Aztán Matildra. Tanácsalanság volt a tekintetében.

— Éhes vagyok — mondta később fennhangon, reménytelenül, s inkább csak kísérletképpen.

— Adok valami uszonát — mondta Pick néni.

— Én inkább vacsorázni szeretnék, — szolt Salgó ravaszul.

— Te megbolondultál — nevetett Pick néni.

— Háromnegyed hétcor vacsorázni. Felfordult világ van itt ma nálunk. Senki sem tartja magát az órához.

Salgó legyintett.

— Mi lesz ebből? kérdezte fojtottan a feleségét.

— Gyere ki észrevétlenül utánam a fürdőszobába — mondta Matild. — Ott majd megbeszéljük.

Az ajtót gondosan bereteszelték. Salgó leült a kád szélére.

— Ez tarthatatlan — mondta. — Hová vezet ez?

— Az élet így teljesen eltolódik — sóhajtott Matild és gyorsan utánaszámolt fejben. — Minden órában tíz perc! A végén már este fogunk ébredni és délelőtt fogunk vacsorázni.

— Nevetnék rajta — mondta Salgó Károly — nevetnék az egészen, ha nem lennék dühös. És ha nem lennék éhes.

— Tízcor moziba szerettem volna menni — szolt az asszony. — De te ne légy dühös.

Aztán visszatértek a szobába.

— Minek mosakodtatok? — kötődött Pick néni. — Még nincs vacsoraidő. Hova akartok menni, hogy ugy siettek?

Salgó üres szemekkel nézte.

— Maga nem éhes, mama? — kérdezte tőpán.

— Nem — mondta az öregasszony — csak most ebédeltünk. Miért lennék éhes hétcor? Nem engedek most tálni. Hová vezet ez? A végén már délelőtt fogunk vacsorázni!

— Hahaha — mondta Salgó komoran.

Féltizenegykor végre asztalhoz ültek.

Vacsora után Salgó elaludt a karosszékbén. Háromnegyed egykor maga Pick néni költötte fel.

Salgó pillanatokig értetlenül bámult rá, saját magára a vetett ágyakra.

S talán a jövőre is, amely sejtelmesebb volt, mint valaha.

— Ki fogunk szakadni az időből — motyogta félálomban — és külön élünk majd magunknak, egy kis-mesélád. Délben járunk moziba és éjjelkor elmegyünk sütkérezni a kórzóra. Ki tudja, nem lesz-e így a legjobb?

— Szervusztok gyerekek, jóéjszakát, szép álmokat! — köszönt vidáman Pick néni. — Tíz óra van, itt az ideje, hogy lefeküdjünk.

Élénk volt és rugékonny. Mintha a szervezete sem az időhöz, hanem az órához igazodott volna.

Füléhez szorította az óráját, bizalommal és békességgel.

Igy hallgathatta néhai Pick szívének ketyegését is egy-ór, amidőn a keblére simult.

Salgó megrázkódott, morcosan és hosszasan, mint a kutya, ha különösen rosszul esett a fürdő.

Vagy, mint egy tévedt ember, aki a fertőből mászik ki, jelképesen s még idejekorán feltámadt borzadályal.

Lábáról lerugta a papucsot.

A harisnyáját azonban nem husha le, amit pedig az előrehaladott idő teljes mértékben indokolt volna. Ehelyett megint a cipőjébe bujt.

S kapkodó kezekkel nyakkendő is kötött.

— Hát te mit csinálasz? — dühöngte Matild álmosan.

— Elmegyek — lihegte Salgó. — Ezt nem lehet birni.

— Jaj! — sikoltott a felesége — hová mész?

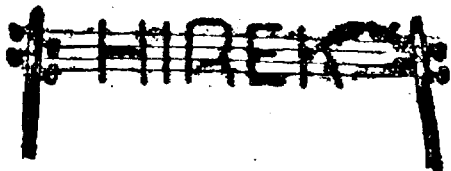
— Csak! — suttogott a férfi erőlyesen. — Meghallja a mama. Ne félj. Nemsokára visszajövök.

— Mi van itt? — nyögött Matild. — Bolondok háza. Hová mész te éjjelkor?

Salgó lábujjhegyen az ágyhoz lopakodott. S noha mindez az elővigyázat merőben szükegtelen volt, Matild füléhez hajolt és tölcért formált a két kezéből.

— Van egy óras ismerősöm — sugta — Hanser Emil, te is ismered Seimannék révén. Az a sovány ember, vörös bajusszal. Nem emlékszel rá? Az most a kávéházban van. Kártyázik. Abba hagyja, ha megkérem. És fizetek tíz pengőt. Elviselem neki az órát. Megjavitja. Reggelre visszateszem.

— A papa régi óráját! — mondta Matild. — Nem szabad. Voltaképpen nem lenne szabad. De azért csak vidd.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lei, félévire 500 lei. Iparosoknak egész évre 300 lei, félévire 150 lei, negyedévre 75 lei.

Redactia şi administratia — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaction and Administration:

Hírlétesek négyzetcentiméterre 6 lei. Éves köteteknél árengedmény.

Arad, Caminul Industriaşilor — Iparos Otthon. Strada Brătianu 18.

— A FALUSI MALMOK ISMÉT ÖRÖLHETNEK FEHÉR LISZTET. Évek óta súlyos panaszkodnak a parasztnak, hogy a falusi malmok csak integrál-lisztet őrölhetnek. A malomtörvény következtében, ha a szegény paraszt, aki olesón kénytelen eladni búzáját, fehér lisztet akart, hogy ünnepre kalácsot, vagy tésztát süssön, kénytelen volt drága pénzen venni az anyagot, mert saját búzájából nem őrölhetett a falusi malmokban csak egytipusú kenyérlisztet. Dr. Barbul Eugen volt megyei prefektus, a nemzeti-keresztény-párt aradmegyei tagozatának elnöke, aki különösen szíven viselte a szegénysorsú parasztság érdekeit, közbenjárt a fővárosban, hogy addig is, amíg a törvényhozás megváltoztatja a malomtörvényt, engedélyezzék a parasztnak a falusi malmokban fehér liszt őrölését. Intervenciója sikerrel is járt, mert ezáltal a földműves lakosság a saját szükségletére szánt lisztmennyiséget úgy őröltheti a falusi malmokban, ahogy akarja.

— A petróleum és só maximális ára. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti a kerületéhez tartozó összes kereskedőket, hogy a petróleumnak Arad városára megállapított kicsinybeni maximális ára kilogrammonként 3 lei 87 bani, literenként 3 lei 50 bani, a só pedig Arad városában kilogrammonként 3 lei 40 bani, míg azokban a községekben, melyekben állami sóraktárak, vagy engedélyezett magánraktárak nincsenek, a polgármesteri hivatalok állapítják meg a só maximális árát. Az eladások kizárólag a megállapított maximális

Az első álmom rendszerint mély, a Pick néni amúgyis nagyothallott. Így jóformán veszélytelen volt a vállalkozás, hogy Salgó magához vegye az órát a sötétben.

Odafelé, a kávéházba menet még járt a villamos, mivel azonban az óra javítása, megfelelő szármak hijjával igen sokáig tartott, visszafelé már gyalog volt kénytelen Salgó az utat megtenni.

Alig hihető, hogy mennyire lohóznak a percek, de tény, hogy félót volt, amire az ágyába került.

— Szegény Károlykám! — molyogta Matild szelid félálomban és eltakarta a szemét az éjjeli lámpa fénye elől.

Reggel Pick néninek szokatlanul hosszasan kellett Salgó vállát rázogatnia.

— Hét óra! — kiáltotta frissen és bátorítóan. — Hasadra süt a nap. Te lusta, te álomszuszek. Tessék felkelni!

— Hét óra? szuszogott Salgó kábultan. — Az nem lehet. Csak most feküdtem le.

— Pedig annyi van — mondta Pick néni vidáman és folyenyesen. — Az én óráim jól jár.

— A mama órája jól jár! — szuszogta Salgó négyfelmettetően.

Salgó felnyitotta a szemét. Aztán ismét lehunyta.

— Ma kivételesen kilencig alszom — mondta bambán.

— Mi lesz az üzletben? — kérdezte Pick néni rosszalóan. — Nem szólok bele. Te vagy a főnök.

Ezért szerencse, ha vaiaki önnálló kereskedő. Mert például a hivatalnoknak pontos időben kell ébrednie még akkor is, ha történetesen hajnalban vitt el egy éjszakázó iparoshoz bizonyos zseborát. Igen, aki nem a saját órája, az mindenáron kénytelen felkelni — s ha aztán vörösek a szemhéjai, vagy éppen főfájást kap az álomságtól, az is csak az ő baja.

(Vége.)

A román kisiparosság felsegélyezéséről tárgyaltak a Satumare-szatmári többségi iparosok gyűlésén

Ismeretes, hogy Iorga Nicolae professzor, a Kulturliga elnöke mozgalmat indított az Ardeal-erdélyi kisipar és kiskereskedelem romanizálása érdekében. A volt miniszterelnök a román kisiparosok és kiskereskedők felsegélyezésére 60 milliós alapot teremtett. A kulturliga mozgalmának az a célja, hogy különösen a határmenti városokban a kisebbségi kezekben levő ipart és kereskedelmet etnikai románok vegyék át.

Ezzel kapcsolatban a Satumare-szatmári kisiparosok és kiskereskedők vasárnap délelőtti gyűlést tartottak a munkakamara nagytermében. A gyűlésen megjelent Puscasiu Ioan volt prefektus, a megyei kulturliga elnöke. A kormányt dr. Pop Octavian vármegyei vezértitkár képviselte. Cosma Ioan városi tanácsos, a munkakamara iparos tagozatának elnökén kívül, a szónoki emelvényen ott láttuk Nicoara Ambroziut, a tanonciskolák inspektorát, valamint Murgu Ioan városi tisztviselőt és Chirilla Ioan kereskedőt.

A CFR köteles lemérni

a szállításra kerülő árukat.

A CFR igazgatósága rendeletet adott ki, hogy az összes oly árukat, melyeket súly után fuvarilletékeznék, kötelező a CFR-által feladaskor lemérlegelni minden külön illeték szedése nélkül.

Nem sürgös a „vadul comercial” törvénybe iktatása. Bucurestiből jelentik: Legutóbb több ízben történt közbenjárás a kereskedelmi és iparügyi miniszternél, a „väd. comercial” törvénybeiktatása érdekében. Megbízható értesülésekre hivatkozva fővárosi lapok most azt írják, hogy a kormány legalább egy évvel elhalasztja a kérdés rendezését, mert ezzel késleltetné a kereskedelem romanizálását.

— Munkáselbocsátás helyett — munkabércsökkenés. Mint ismeretes, az egyes nagyvállalatoknál az utóbbi időkben alkalmazott nagyobb mérvű munkáselbocsátásokkal és üzemsökkenéssel kapcsolatban az aradi munkafelügyelőség a vállalatokhoz körlevelet intézett, amelyben elrendeli, hogy a jövőben bármilyen munkáselbocsátás és üzemsökkenés a munkafelügyelőség tudta nélkül nem hajtható végre. A körlevéllel kapcsolatban a vállalatok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy több munkást nem bocsátanak el, ellenben, amennyiben szükségesnek mutatkozik, úgy inkább a munkabéreket csökkentik, nehogy télviz idején növeljék a munkanélküliséget. A munkásság, mely az adott helyzet folytán belátással van a vállalatok helyzetére, tudomásul vette a vállalatok eme álláspontját.

— A zarnestii papirgyár eladásának véglegesítése. Bucuresti jelentés szerint az Első Magyar Papirgyár, Budapest rendkívüli közgyűlésen hagyta jóvá a zarnestii papirgyár eladását. A gyár a budapesti vállalat tulajdonát képezte. A vételár 158.000 angol font, ennyiért vásárolta meg az üzemet a Latea román részvénytársaság.

Magyar iparosok!

Rendeljétek meg a

Magyar Nép

című lapot

hetenként husz oldal nagyságban jelenik meg. Előfizetési díj egy évre 150 lei, félévire 85 lei. Kiadóhivatal: Cluj, Baron L. Pop 5. — Kérjen mutatóvanszámot! — A lapban állandó iparos rovat!

Puscasiu Ioan volt prefektus hatalmas beszédben ismertette Iorga professzor mozgalmát, amely a román kisipar és kiskereskedelem felsegélyezését tűzte ki célul. A nagy tapsal fogadott beszéd után dr. Pop Octavian vármegyei vezértitkár a kormány nevében szólalt fel, majd Murgu Ioan városi tisztviselő és Nicoara Ambroziu inspektor mondtak beszédet.

A gyűlés elhatározta, hogy a közeljövőben a helyi román iparosok és kiskereskedők megrendezik a „Román bált”. Több hozzászólás után a gyűlés elhatározta, hogy rövidesen ismét gyűlésre ülnek össze a helybeli román iparosok és kereskedők, hogy ekkor részletesen megtárgyalják, milyen módzatok szerint kapcsolódjanak a kulturliga felsegélyezési akciójába a helyi román iparosok és kiskereskedők.

Cosma Ioan zárószava után az ülés elhatározta, hogy üdvözlő táviratot küld A. C. Cuza államminiszternek és Iorga professzornak.

— UJ ADÓALANYOK ADÓVALLOMASI KÖTELEZETTSÉGE. Mindazok az adózó felek, akik ez év folyamán új vállalatot, kitermelést, vagy foglalkozást kezdenek, kötelesek az egyenes adó törvénye alapján vállalkozásuk megkezdése előtt, vagy tíz nappal ezután, végső esetben pedig a megadandó jövedelem megvalósítása után adóvallomást benyújtani az illető kivétési adóügyi kerülethez. Ezen adózó felek foglalkozásuk, vállalatuk megszűnése után ugyancsak nyilatkozatot kötelesek beadni, mert csak ebben az esetben részesülnek adócsökkentésben amely a megszűnést követő hónap elsejétől lép életbe. Akik ezen bejelentés elmulasztják, egész évi adójukat kötelesek megfizetni.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutoare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunică cu asociații, că cotizatiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyző Csoportjai Igazgatósága ezúton közli i. t. tagjaival, hogy a halálzási járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

Cotizatiunile sunt scadente după următorii membri decedați:

In Grupa I. Csoportban: v. I.-özü. Andrei Brandenburg Józsefné 935. v. I.-özü. Flortan Popa Flóriánné 936. Ludovic Várkonyi Lajos 937.

In Grupa II. Csoportban: Iosif Szijártó József 1012. v. I.-özü. Costa Ciocărtău 1013. v. I.-özü. Mihai Naumer Mihályné 1014.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutoare de Inmormantare a Industriaşilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt în restaurant cu cotizatiunile lor, să achite rentanta în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedează între timp, nu se poate acorda ajutorul.

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálzási járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatic megcsúszik, azaz, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In Grupa A). 1020. v. I.-özü. Andreas Weixelbaum Andrásné. 1021. s. I. David Glück Dávidné. 1022. Iosif Barna József. 1023. v. I.-özü. Iacob Sschmidt Jakabné. 1024. v. I.-özü. Alex. Blum Sándorné.

In Grupa B). 998. Paula Gencsy Paula. 999. Maria Reingruber Mária. 1000. v. I.-özü. Petru Sărlu Péterné. 1001. v. I.-özü. Stefan Rotar Istvánné. 1002. v. I.-özü. Florian Popa István. 1003. v. I.-özü. Iacob Schmidt Jakabné.

Felelős kiadó: NEMEDY GABOR.